EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 6.7.2021.
COM(2021) 391 final

2021/0191 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o europskim zelenim obveznicama

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2021) 390 final} - {SWD(2021) 181 final} - {SWD(2021) 182 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je prijedlog dio šireg programa Europske komisije o održivom financiranju. Njime se postavljaju temelji za zajednički okvir s pravilima o upotrebi oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB” za obveznice kojima se nastoje ostvariti okolišno održivi ciljevi u smislu Uredbe (EU) 2020/852[1] (Uredba o taksonomiji). Njime se uvodi i sustav registracije i nadzora poduzeća koja djeluju kao vanjski ocjenjivači zelenih obveznica usklađenih s tim okvirom. Time će se olakšati daljnji razvoj tržišta kvalitetnih zelenih obveznica i tako pridonijeti uniji tržišta kapitala, a poremećaje na postojećim tržištima zelenih obveznica svesti na najmanju moguću mjeru i smanjiti rizik od manipulativnog zelenog marketinga. Oznaka „europska zelena obveznica” dostupna je svim izdavateljima unutar ili izvan Unije koji ispunjavaju zahtjeve iz ovog prijedloga.

Cilj je ovog zakonodavnog prijedloga bolje iskoristiti potencijal jedinstvenog tržišta i unije tržišta kapitala kako bi se pridonijelo ostvarivanju klimatskih i okolišnih ciljeva Unije u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (c) **Pariškog sporazuma** o klimatskim promjenama[2] **iz 2016.** i europskim zelenim planom[3].

U europskom zelenom planu jasno je rečeno da su u svim gospodarskim sektorima potrebna znatna ulaganja kako bi se omogućila tranzicija prema klimatski neutralnom gospodarstvu i ostvarili Unijini ciljevi okolišne održivosti. Za postizanje sadašnjih klimatskih i energetskih ciljeva Unije za 2030. u razdoblju 2021.–2030. bit će potrebna ulaganja u energetski sustav (isključujući promet) u iznosu od 336 milijardi EUR godišnje (u stalnim cijenama iz 2015.), odnosno 2,3 % BDP-a[4]. Velik dio tih financijskih tokova trebat će se osigurati iz privatnog sektora. Kako bi se zadovoljila ta potreba za ulaganjima, potrebno je preusmjeriti tokove privatnog kapitala prema okolišno održivijim ulaganjima i detaljno preispitati europski financijski okvir.

U europskom zelenom planu posebno je istaknuto da bi ulagatelji i poduzeća trebali moći lakše prepoznati okolišno održiva ulaganja i pouzdati se u njihovu vjerodostojnost. To se može postići uvođenjem jasnih oznaka za investicijske proizvode za male ulagatelje i izradom europskog standarda za zelene obveznice kojim će se na najprikladniji način olakšati održiva ulaganja. Unatoč velikom rastu tog tržišta, udio zelenih obveznica u ukupnim izdanim obveznicama i dalje je malen: od ukupnih korporativnih obveznica izdanih 2020. oko 4 % bile su zelene obveznice[5]. Daljnji rast tržišta kvalitetnih zelenih obveznica potaknut će znatna zelena ulaganja, što će pridonijeti nadoknadi manjka ulaganja prepoznatog u europskom zelenom planu.

---

1 Uredba (EU) br. 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

2 Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

3 Komunikacija Komisije „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

4 Procjena učinka uz komunikaciju „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana”, SWD/2020/176 final.

5 Izvješće o europskoj financijskoj stabilnosti i integraciji 2021.

U tu je svrhu u Planu ulaganja za europski zeleni plan od 14. siječnja 2020.[6] najavljeno uvođenje standarda za zelene obveznice. U zaključcima o klimatskim promjenama iz prosinca 2020. Europsko vijeće[7] naglasilo je važnost izrade zajedničkih globalnih standarda za zeleno financiranje i pozvalo Europsku komisiju da do lipnja 2021. podnese zakonodavni prijedlog o standardu za zelene obveznice. Konačno, Komisija je u svojem programu rada za 2021. kao prioritet istaknula „gospodarstvo u interesu građana" i naglasila važnost daljnjeg napretka u području održivog financiranja, konkretno prijedlogom uvođenja standarda EU-a za zelene obveznice[8].

Zbog raširene primjene okvira za zelene obveznice razvijenih na tržištu i unatoč činjenici da su neki od tih okvira općenito prihvaćeni kao standardi, ulagateljima može biti skupo i teško procijeniti pozitivan utjecaj ulaganja u obveznice na okoliš i usporediti različite zelene obveznice na tržištu. Budući da nema zajedničkih definicija okolišno održivih ekonomskih djelatnosti, izdavatelji ne mogu sa sigurnošću znati koje se ekonomske djelatnosti mogu smatrati doista zelenima. U takvim uvjetima može biti ugrožen ugled izdavatelja zbog mogućih optužbi za manipulativni zeleni marketing, posebno u prijelaznim djelatnostima. Osim toga, rascjepkanost praksi u području vanjskog ocjenjivanja može im stvoriti dodatne troškove. Te prepreke mogu utjecati na profitabilnost projekata sa znatnim utjecajem na klimu i okoliš, čime se smanjuje ponuda takvih mogućnosti ulaganja i ometa postizanje okolišnih ciljeva Unije.

Ovim se prijedlogom te prepreke nastoje ukloniti utvrđivanjem standarda za kvalitetne zelene obveznice. Time se nastoji: 1. omogućiti ulagateljima da lakše prepoznaju i pouzdaju se u kvalitetne zelene obveznice, 2. olakšati izdavanje kvalitetnih zelenih obveznica jasnijim definicijama zelenih ekonomskih djelatnosti i smanjenjem mogućih reputacijskih rizika za izdavatelje u prijelaznim djelatnostima te 3. standardizirati vanjsko ocjenjivanje i povećati povjerenje u vanjske ocjenjivače uvođenjem dobrovoljnog sustava registracije i nadzora.

Ovaj prijedlog o europskim zelenim obveznicama temelji se na Uredbi o taksonomiji. Uredbom o taksonomiji utvrđena je klasifikacija okolišno održivih ekonomskih djelatnosti, a jedan od kriterija za definiranje takvih djelatnosti potpuna je usklađenost s minimalnim socijalnim zaštitnim mjerama. Taj okvir može služiti kao referentna vrijednost prema kojoj se ekonomska djelatnost i s njom povezana imovina ili projekti klasificiraju kao „zeleni". U skladu s člankom 4. Uredbe o taksonomiji[9] Unija pri utvrđivanju standarda za okolišno održive korporativne obveznice treba primjenjivati taksonomske kriterije[10]. Stoga za potrebe europskih zelenih obveznica Komisija predlaže da se u Uredbi o taksonomiji i delegiranim aktima koji se donesu na temelju te uredbe definira što se smatra „zelenim".

Ovim se prijedlogom utvrđuje okvir za sve izdavatelje zelenih obveznica, uključujući one iz javnog i privatnog sektora te financijska i nefinancijska poduzeća. Okvir je namijenjen i za izdavatelje pokrivenih obveznica i sekuritizacije za koje vrijednosne papire izdaje subjekt

---

6 Komunikacija Komisije „Plan ulaganja za održivu Europu/Plan ulaganja za europski zeleni plan" (COM(2020) 21 final).

7 Zaključci Europskog vijeća od 12. prosinca 2020. (EUCO 22/20).

8 Program rada Komisije za 2021., 20.10.2020., COM(2020) 690 final.

9 Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088.

10 Članak 4. Uredbe o taksonomiji EU-a: „Države članice i Unija primjenjuju kriterije utvrđene u članku 3. kako bi utvrdile može li se gospodarska djelatnost smatrati okolišno održivom za potrebe bilo koje mjere, kojom se propisuju zahtjevi za sudionike na financijskim tržištima ili izdavatelje u pogledu financijskih proizvoda ili korporativnih obveznica koji se stavljaju na raspolaganje kao okolišno održivi."

posebne namjene[11]. Povezanost s Uredbom o taksonomiji omogućuje da se primici od europskih zelenih obveznica iskoriste za širok spektar ekonomskih djelatnosti koje znatno pridonose ciljevima okolišne održivosti. Nadovezujući se na postojeće najbolje prakse na tržištu zelenih obveznica, u ovom se prijedlogu navode njihove mnoge potencijalne namjene, primjerice banka izdaje europsku zelenu obveznicu radi financiranja zelenih hipoteka, proizvođač čelika izdaje europsku zelenu obveznicu radi financiranja nove proizvodne tehnologije s nižim razinama emisija ili državni izdavatelj izdaje europsku zelenu obveznicu radi financiranja programa subvencija za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Ovaj se prijedlog temelji na najboljim tržišnim praksama te povratnim informacijama i preporukama dobivenima od Stručne skupine na visokoj razini za održivo financiranje. U izvještaju te skupine objavljenom 31. siječnja 2018.[12] preporučeno je uvođenje službenog standarda EU-a za zelene obveznice, kako je tada nazivan. Komisija se potom u Akcijskom planu za financiranje održivog rasta[13] donesenom 8. ožujka 2018. obvezala izraditi standard EU-a za zelene obveznice. Zadužila je Tehničku stručnu skupinu za održivo financiranje, koja okuplja sudionike na tržištu iz različitih sektora, za izradu preporuka o standardu EU-a za zelene obveznice. Tehnička stručna skupina iznijela je preporuke u svojem završnom izvještaju iz lipnja 2019., a u ožujku 2020. donijela je priručnik o upotrebljivosti nacrta standarda. Naposljetku, Komisija je u javnom savjetovanju o obnovljenoj strategiji održivog financiranja (otvoreno od travnja do srpnja 2020.) i u ciljanom savjetovanju o standardu EU-a za zelene obveznice (otvoreno od lipnja do listopada 2020.) prikupila dodatna saznanja i mišljenja o zelenim obveznicama.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovim se prijedlogom uvodi skup pravila koja izdavatelji zelenih obveznica moraju poštovati kako bi za svoje obveznice koristili oznaku „europska zelena obveznica” ili „EuGB”. Prijedlog se temelji na postojećim najboljim tržišnim praksama i njime se uvode dodatni zahtjevi na temelju postojećeg relevantnog zakonodavstva. Ti su zahtjevi u skladu s ciljevima postojećih odredaba politike u tom području politike, a posebno s Uredbom o taksonomiji. Ovim se prijedlogom propisuje da su izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni osigurati da se primici od obveznica dodjeljuju za imovinu i rashode koji ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe o taksonomiji kako bi se zajamčila potpuna okolišna održivost same obveznice. Prijedlog je u skladu i s drugim inicijativama za održivo financiranje, uključujući Komisijin prijedlog direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti[14], čiji je cilj potaknuti sva velika poduzeća i većinu poduzeća uvrštenih na uređena tržišta (što znači i mnoge izdavatelje obveznica) da objavljuju informacije o održivosti.

---

[11] U tom kontekstu treba napomenuti da je Uredbom (EU) 2021/557 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2021. o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju radi potpore oporavku od krize uzrokovane bolešću COVID-19 propisano da Komisija do 1. studenoga 2021. izvještava o uspostavi posebnog okvira za održivu sekuritizaciju na temelju izvješća Europskog nadzornog tijela za bankarstvo, u bliskoj suradnji s Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire i tržišta kapitala i Europskim nadzornim tijelom za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje. Ovim se prijedlogom ne dovodi u pitanje sadržaj tog izvještaja. Poseban okvir za održivu sekuritizaciju, ako to bude potrebno, mogao bi se razlikovati po opsegu i drugim aspektima od sekuritizacijskih vrijednosnih papira koji ispunjavaju uvjete za europske zelene obveznice.

[12] https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-high-level-expert-group_en

[13] Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Akcijski plan o financiranju održivog rasta, 8.3.2018. (COM(2018)097 final).

[14] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52021PC0189

Prijedlog je u skladu i s unijom tržišta kapitala, čiji je cilj poboljšati kapacitet tržišta kapitala Unije za mobilizaciju i usmjeravanje ulaganja, što može pridonijeti financiranju zelene tranzicije.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je prijedlog u skladu s općim ciljevima politike europskog zelenog plana. Europski zeleni plan odgovor je Unije na klimatske i okolišne izazove čije će prevladavanje biti presudna zadaća za ovu generaciju. Njime se Unija nastoji preobraziti u moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo bez neto emisija stakleničkih plinova do 2050[15]. Nadalje, izgradnja pouzdanog reguliranog okruženja koje podupire izdavanje i stvaranje europskih zelenih obveznica bit će bitno za promicanje međunarodne uloge eura i pridonijet će postizanju cilja razvoja financijskih tržišta Unije u novo središte „zelenog financiranja", čime će se dodatno poduprijeti zelena ulaganja EU-a[16]. Komisija može državama članicama pružiti tehničku potporu u skladu s Uredbom (EU) 2021/240[17] radi promicanja europskih zelenih obveznica na nacionalnoj razini.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj Prijedlog odnosi se na područje u podijeljenoj nadležnosti u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i temelji se na članku 114. UFEU-a, kojim se dodjeljuje nadležnost za utvrđivanje odgovarajućih odredaba čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Člankom 114. UFEU-a Uniji se omogućuje da poduzme mjere ne samo kako bi uklonila postojeće prepreke ostvarivanju temeljnih sloboda, nego i spriječila vjerojatnu pojavu takvih prepreka u budućnosti. To uključuje prepreke koje sudionicima na tržištu, kao što su izdavatelji zelenih obveznica ili ulagatelji, otežavaju potpuno iskorištavanje prednosti unutarnjeg tržišta.

Sadašnje tržište zelenih obveznica u potpunosti se temelji na tržišno definiranim standardima i praksama, pri čemu jamstva ulagateljima pružaju poduzeća koja djeluju kao vanjski ocjenjivači. Tim postojećim standardima utvrđene su smjernice ili preporuke na visokoj razini koje se temelje na procesima, ali temeljne definicije zelenih projekata nisu dovoljno standardizirane, stroge ni sveobuhvatne. Zato ulagatelji ne mogu jednostavno prepoznati obveznice čiji su primici usklađeni s okolišnim ciljevima ili im pridonose, uključujući posebno ograničavanje povećanja prosječne globalne temperature na razinu koja je znatno niža od 2°C te ulaganje napora da se to povećanje ograniči na 1,5°C iznad razine u predindustrijskom razdoblju, kako je utvrđeno u Pariškom sporazumu. Zbog te situacije izdavatelji ne mogu u potpunosti iskoristiti okolišno održive obveznice za tranziciju svojih djelatnosti prema okolišno održivijim poslovnim modelima.

Osim toga, tržišnim standardima koji su trenutačno u upotrebi ne osigurava se na odgovarajući način transparentnost i odgovornost vanjskih ocjenjivača i nema stalnog nadzora nad poduzećima koja djeluju kao vanjski ocjenjivači. Stoga je ulagateljima dodatno otežano

---

15 Komisija je 4. ožujka 2020. donijela Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (Europski propis o klimi) (2020/0036 (COD)), u kojem je predložila da cilj klimatske neutralnosti do 2050. postane pravno obvezujući za EU.

16 Europski gospodarski i financijski sustav: poticanje otvorenosti, snage i otpornosti, 19.1.2021., COM(2021) 32 final.

17 Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021.

prepoznavanje i usporedba okolišno održivih obveznica te pouzdavanje u njihovu vjerodostojnost.

U Uniji se prakse razlikuju, zbog čega je ulagateljima skupo prepoznati istinski zelene obveznice i tržište zelenih obveznica ne može rasti u skladu sa svojim potencijalom.

Dosad nijedna država članica nije propisala uvođenje službenog standarda za zelene obveznice na nacionalnoj razini. Međutim, u nacionalnim sustavima označivanja već su utvrđeni različiti zahtjevi za okolišno održive financijske proizvode, što u nekim slučajevima može rezultirati zahtjevima za obveznice, primjerice u slučaju zahtjeva za obvezničke fondove. Usporedba državnih zelenih obveznica koje izdaju države članice EU-a pokazuje da se u državama članicama primjenjuju različite definicije okolišno održivih djelatnosti. Nadalje, uzimajući u obzir kontinuirani rast tržišta zelenih obveznica i njegovu ulogu u financiranju vrste fiksnih ulaganja potrebnih za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma, neke će države članice vjerojatno razmotriti izradu standarda ili utvrđivanje smjernica na nacionalnoj razini.

Takvim nacionalnim inicijativama vjerojatno bi se nastojali riješiti isti problemi kao predloženom inicijativom o europskim zelenim obveznicama („EuGB”), ali rezultati se mogu razlikovati među državama članicama. Stoga je vjerojatno da bi se nacionalni propisi razlikovali, što bi omelo slobodno kretanje kapitala, ugrozilo jednakost uvjeta na europskoj razini i bilo protivno postizanju ciljeva unije tržišta kapitala. Stoga je jasna potreba za usklađenim standardom za zelene obveznice koji bi mogli primjenjivati i javni i privatni izdavatelji zelenih obveznica u cijeloj Uniji. Donošenjem ove Uredbe uveli bi se takvi usklađeni zahtjevi. Članak 114. UFEU-a stoga je prikladna pravna osnova.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), prema kojem Unija djeluje samo ako države članice ne mogu same ostvariti predviđene ciljeve.

Tržište zelenih obveznica po svojoj je prirodi međunarodno, odnosno njegovi sudionici trguju prekogranično. Izdavateljima i ulagateljima u financijske proizvode potrebni su zajednički parametri i definicije kako bi mogli odrediti koji su projekti i djelatnosti okolišno održivi i međusobno ih usporediti. U takvoj situaciji nacionalne zakonodavne mjere za otklanjanje nedostataka utvrđenih na tržištu zelenih obveznica mogle bi dovesti do rascjepkanosti europskog tržišta zelenih obveznica.

Nadalje, tržište za vanjske ocjenjivače zelenih obveznica prekogranično je tržište. Kako bi se očuvali jednaki uvjeti za sudionike koji pružaju te usluge, treba na europskoj razini uspostaviti središnji sustav registracije i nadzora vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica, koji će koordinirati Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA).

Stoga se takva inicijativa ne može ograničiti na državno područje jedne države članice te je potrebno koordinirano djelovanje na razini Unije. Samo se intervencijom na razini Unije mogu definirati dosljedni i standardizirani zahtjevi za europske zelene obveznice kako bi se poboljšalo funkcioniranje jedinstvenog tržišta i spriječilo narušavanje tržišta.

Naposljetku, zbog povezanosti prijedloga o europskim zelenim obveznicama s drugim relevantnim zakonodavstvom na razini Unije, kao što je Uredba o taksonomiji, čini se da je instrument Unije prikladniji za rješavanje trenutačne situacije.

Zbog prethodno navedenih razloga ujednačenost i pravna sigurnost ostvarivanja sloboda iz Ugovorâ mogu se bolje postići djelovanjem na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. Predložene mjere nužno su i najprikladnije sredstvo za postizanje navedenih ciljeva.

Uvođenjem usklađenog dobrovoljnog standarda za zelene obveznice na razini Unije utvrdit će se referentna vrijednost za kvalitetne zelene obveznice na europskim, a možda i svjetskim tržištima, a pritom se sadašnjim sudionicima na tržištu neće nametnuti primjena tog standarda. Ovom se Uredbom omogućuje uklanjanje određenih prepreka pravilnom funkcioniranju tržišta kvalitetnih zelenih obveznica, što bi moglo pridonijeti usmjeravanju tokova kapitala prema okolišno održivim projektima i olakšati prekogranična zelena ulaganja. Uzimajući u obzir rizik da bi nedjelovanje moglo dovesti do rascjepkanosti tržišta i nesigurnosti za ulagatelje, ovim će se prijedlogom osigurati pravna jasnoća, transparentnost i usporedivost europskih zelenih obveznica u cijeloj Uniji.

Povratne informacije od dionika i procjena učinka za ovaj prijedlog pokazali su da su glavni uzroci problema nepostojanje dosljedne definicije okolišno održivih načina korištenja primitaka od zelenih obveznica i kontinuiranog nadzora vanjskih ocjenjivača. Ovaj prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za rješavanje svakog od sljedećih pitanja: 1. uvođenje dobrovoljnog standarda za zelene obveznice kojim se propisuje da se primici od tih obveznica koriste u skladu sa zahtjevima iz Uredbe o taksonomiji i 2. obveza izdavatelja europskih zelenih obveznica da ishode ocjenu prije i nakon izdavanja od vanjskog ocjenjivača registriranog i nadziranog u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe. Zahtjevi za registraciju i nadzor utvrđeni ovom Uredbom ne primjenjuju se na državne revizore i druge javne subjekte koje ovlaste državni izdavatelji jer su to ovlašteni subjekti odgovorni za nadzor javne potrošnje i njihova je neovisnost obično pravno zajamčena.

- **Odabir instrumenta**

Cilj je ovog prijedloga utvrditi zajednički skup zahtjeva za usklađeni standard za europske zelene obveznice, čime će se dodatno pojednostavniti okolišno održiva ulaganja i poduprijeti koordinirane metode poboljšanja funkcioniranja jedinstvenog tržišta. Za postizanje tih ciljeva politike potrebna je izravno primjenjiva uredba, kao najbolji način za postizanje najveće moguće usklađenosti i izbjegavanje razlika povezanih s neujednačenom provedbom.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Trenutačno ne postoji pravni sustav na razini EU-a za zelene obveznice.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je 8. travnja 2020. pokrenula otvoreno javno savjetovanje o obnovljenoj strategiji održivog financiranja, koje je trajalo 16 tjedana. Savjetovanje je obuhvaćalo više od 100 pitanja, uključujući nekoliko pitanja o standardima i oznakama za financijske proizvode te o standardu EU-a za zelene obveznice, kako je tada bio poznat. Komisija je primila više od 600 odgovora na savjetovanje od širokog spektra dionika. Na internetskim stranicama Komisije objavljena je izjava o povratnim informacijama s pregledom primljenih odgovora[18].

U okviru tog postupka Komisija je 12. lipnja 2020. pokrenula i ciljano savjetovanje radi prikupljanja dodatnih informacija od dionika o standardu EU-a za zelene obveznice. To je

[18] https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-sustainable-finance-strategy_en

savjetovanje trajalo 16 tjedana i do njegova završetka 2. listopada 2020. primljeno je 167 odgovora. Odgovori su objavljeni na internetu[19]. Dokument o savjetovanju sastojao se od ukupno 19 pitanja o dvije glavne teme: standardu EU-a za zelene obveznice te socijalnim obveznicama i pandemiji bolesti COVID-19. Odazvali su se brojni dionici, uključujući poduzeća/poslovne organizacije, poslovne udruge, udruge potrošača, nevladine organizacije i javna tijela. U geografskom smislu primljeni su odgovori iz 20 država članica, dvije druge europske zemlje i dvije neeuropske zemlje.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je u svibnju i lipnju 2020. provela strukturirane detaljne razgovore s 11 odabranih dionika iz različitih sektora i država članica.

Osim toga, u razdoblju od 2. do 23. prosinca 2020. provela je kratko savjetovanje s nacionalnim službenicima za upravljanje dugom u okviru radne skupine za zelene obveznice pododbora za europska tržišta dužničkih instrumenata Gospodarskog i financijskog odbora Vijeća, koristeći se ciljanim upitnikom. Upitnik je poslan i Stručnoj skupini država članica za održivo financiranje, a ispitanici su zamoljeni da usklade svoje odgovore po državi članici. Na upitnik je odgovorilo 17 država članica.

Komisija je također redovito pozivala Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da dostavi svoje mišljenje i savjete, među ostalim u pogledu mogućeg sustava registracije i nadzora vanjskih ocjenjivača na razini Unije.

Zajednički istraživački centar Komisije pripremio je nekoliko akademskih radova, radnih dokumenata i izvještaja o zelenim obveznicama: 1. *Green bonds and companies' environmental performance: a feasibility study* (Zelene obveznice i okolišna učinkovitost poduzeća: studija izvedivosti); 2. *Green bonds and use of proceeds reporting: what do we know from market data providers?* (Zelene obveznice i izvještavanje o korištenju primitaka: što možemo saznati od pružatelja tržišnih podataka?); 3. *The pricing of green bonds. Are financial institutions special?* (Određivanje cijene zelenih obveznica. Jesu li financijske institucije posebne?); 4. *Green Bonds as a tool against climate change* (Zelene obveznice kao sredstvo borbe protiv klimatskih promjena).

O inicijativi za europske zelene obveznice raspravlja se od 2019. na redovitim sastancima Stručne skupine država članica za održivo financiranje: države članice redovito su izvještavane i sudjelovale su u raspravama o određenim pitanjima, kao što su poveznice s Uredbom o taksonomiji te oblik i priroda potencijalne inicijative za europske zelene obveznice.

- **Procjena učinka**

U procjeni učinka razmotren je niz opcija u tri ključne dimenzije politike, uz osnovni scenarij prema kojem Unija ne poduzima nikakve mjere:

(1) Kad je riječ o području primjene standarda za izdavatelje zelenih obveznica, razmatrane su opcije: 1. dobrovoljni pristup prema kojem bi izdavatelji zelenih obveznica mogli slobodno odabrati žele li se uskladiti s budućom inicijativom za europske zelene obveznice i 2. obvezni pristup prema kojem bi se na sve zelene obveznice koje se izdaju u EU-u ili koje izdaje izdavatelj sa sjedištem u EU-u morala primjenjivati buduća inicijativa za europske zelene obveznice.

(2) Kad je riječ o regulatornom tretmanu vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica, razmatrane su opcije: 1. zadužiti ESMA-u za izdavanje odobrenja

[19] https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2020-eu-green-bond-standard_en

vanjskim ocjenjivačima europskih zelenih obveznica, uz ograničen nadzor i zahtjeve te 2. zadužiti ESMA-u za izdavanje odobrenja i nadzor vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica u strožem okviru.

(3) Kad je riječ o potencijalnoj fleksibilnosti za državne izdavatelje koji žele izdavati europske zelene obveznice u odnosu na nedržavne izdavatelje razmatrane su opcije: 1. bez fleksibilnosti, 2. fleksibilnost u pogledu zahtjeva povezanih s obveznicama, ali ne u pogledu primjene i provedbe Uredbe o taksonomiji te 3. fleksibilnost u pogledu zahtjeva povezanih s obveznicama i Uredbe o taksonomiji.

Rezultati dvaju internetskih savjetovanja o toj temi pokazali su da je velika većina dionika podržala koncept standarda EU-a za zelene obveznice, kako je tada bio poznat, koji je predložila Tehnička stručna skupina za održivo financiranje, uključujući zahtjev za dobrovoljni standard. Samo je vrlo mala manjina izrazila potporu obveznom standardu.

Velika većina ispitanika podržala je regulatorni sustav za vanjske ocjenjivače pod nadzorom ESMA-e, a mnogi su zatražili proporcionalan sustav. To upućuje na to da bi većina dionika uglavnom bila za opciju blažeg ili ciljanog nadzora.

Provedeno je savjetovanje s postojećim i potencijalnim državnim izdavateljima zelenih obveznica u Uniji o potencijalnoj fleksibilnosti za državne izdavatelje i bili su podijeljenog mišljenja o pitanju fleksibilnosti u pogledu Uredbe o taksonomiji. Međutim, izražena je snažna potpora dosljednom pristupu državnim i korporativnim izdavateljima.

Na temelju analize različitih opcija i povratnih informacija dobivenih od dionika, u procjeni učinka utvrđeno je da je najpoželjnija sljedeća opcija:

(1) inicijativa za europske zelene obveznice uvodi se kao dobrovoljan standard usklađen s najboljom tržišnom praksom i Uredbom o taksonomiji;

(2) ESMA je zadužena za izdavanje odobrenja vanjskim ocjenjivačima europskih zelenih obveznica, uz ograničene nadzorne zahtjeve i

(3) državnim izdavateljima omogućena je određena fleksibilnost u pogledu primjene zahtjeva koji se odnose na europske zelene obveznice, ali ne i u pogledu primjene i tumačenja Uredbe o taksonomiji.

Najpoželjnija opcija temelji se na najboljoj tržišnoj praksi u području izvještavanja i vanjskog ocjenjivanja te na usklađenosti s Uredbom o taksonomiji. Ti bi elementi inicijativu za europske zelene obveznice pozicionirali kao glavni standard transparentnosti i okolišne vjerodostojnosti, u skladu s ciljem razvoja i podupiranja tržišta kvalitetnijih zelenih obveznica. Predloženim dobrovoljnim standardom u kombinaciji s blagim nadzorom omogućilo bi se troškovno najučinkovitije i najdjelotvornije ostvarenje ciljeva Unije.

Dobrovoljni standard privukao bi izdavatelje kvalitetnih zelenih obveznica, od kojih su mnogi izrazili potporu inicijativi za europske zelene obveznice, jer bi im omogućio da jasnije komuniciraju s ulagateljima i drugim dionicima o svojim okolišnim značajkama i obvezama. Istodobno bi se izbjeglo narušavanje postojećih tržišta zelenih obveznica, koja mogu i dalje slobodno funkcionirati. Time bi se olakšalo stvaranje konkurentnog tržišnog okruženja u kojem bi umjesto regulatornim zahtjevima buduća izdanja bila potaknuta potražnjom ulagatelja.

Blažim i ciljanim nadzorom vanjskih ocjenjivača povećala bi se transparentnost postupaka vanjskog ocjenjivanja za izdavatelje i ulagatelje i usklađenost određenih aspekata različitih pristupa te riješili problemi sukoba interesa, a pritom se postojeće pružatelje usluga ne bi obeshrabrilo od registracije u okviru sustava i pružanja usluga vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica.

Primjenom opcije ograničene fleksibilnosti za državne izdavatelje, države članice mogle bi izdavati europske zelene obveznice pod jednakim uvjetima kao poduzeća, ali i dalje imati određenu fleksibilnost zbog svoje institucionalne posebnosti. Kao i drugi korisnici, državni izdavatelji dobrovoljno bi odlučivali o usklađivanju sa zahtjevima inicijative za europske zelene obveznice.

Općenito, standard bi omogućio jasne prednosti u smislu povjerenja, što bi moglo povoljno utjecati na cijene obveznica i nanovo potaknuti izdavatelje da ih koriste. Osim toga, izdavanjem obveznica usklađenih sa standardom izdavatelji bi mogli dokazati veću predanost okolišnim ciljevima.

Ulagateljima bi se stavio na raspolaganje segment zelenih obveznica kojim se osigurava visok stupanj integriteta, transparentnosti i usporedivosti na tržištu i utvrdila bi se zajednička definicija zelenih obveznica, što bi povećalo usporedivost i povjerenje. Inicijativa bi ulagateljima omogućila veći izbor, a posebno bi koristila najposvećenijim zelenim ulagateljima koji cijene strožu definiciju „zelenog”. Institucionalni ulagatelji mogli bi se jasno razlikovati od ostatka tržišta usmjeravanjem svojih obvezničkih ulaganja na europske zelene obveznice.

Vanjski ocjenjivači možda će imati dodatne troškove radi usklađivanja sa standardom. Osim naknada za nadzor, koje bi zasad trebalo svesti na najmanju moguću mjeru, ocjenjivači bi radi dobivanja odobrenja ESMA-e trebali snositi neke izravne troškove usklađivanja i pravnog savjetovanja te organizacijske troškove.

Izdavatelji bi i dalje mogli izdavati zelene obveznice usklađene s različitim tržišnim standardima. Troškovi primjene standarda uglavnom su troškovi koji se mogu prenijeti s vanjskih ocjenjivača, kao i troškovi primjene taksonomije. Međutim, troškovi primjene taksonomije već bi nastali u okviru drugih inicijativa (npr. Direktiva 2014/95/EU o nefinancijskom izvještavanju[20]), što znači da bi se dijelovi tih troškova neutralizirali.

Inicijativom se jasno definira „okolišna održivost” i olakšava prepoznavanje kvalitetnih zelenih obveznica na tržištu. Povećanjem transparentnosti trebala bi se poboljšati tržišna učinkovitost i potaknuti veća ulaganja u kvalitetne zelene projekte i imovinu, posebno u vezi s novim zahtjevima za objavljivanje koji proizlaze iz drugih dijelova šireg akcijskog plana za održivo financiranje. Veće povjerenje na tržištu može dovesti do cjenovnih prednosti, što može potaknuti financiranje imovine i projekata usklađenih s taksonomijom. Ti bi čimbenici trebali pomoći europskom gospodarstvu da brže prijeđe na ugljično neutralne tehnologije i proizvodne procese koji općenito manje onečišćuju, što bi imalo pozitivne učinke na okoliš i društvo općenito.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog nije bio dio provjere primjerenosti propisa.

- **Temeljna prava**

Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata posebno Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

[20] Direktiva 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa (SL L 330, 15.11.2014., str. 1.).

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovim se prijedlogom ESMA ovlašćuje za obavljanje nove funkcije registracije i nadzora vanjskih ocjenjivača koji pružaju svoje usluge u skladu s ovom Uredbom. Zbog toga će ESMA trebati zaračunati naknade vanjskim ocjenjivačima, koje bi trebale pokrivati sve njezine administrativne troškove za aktivnosti registracije i nadzora vanjskih ocjenjivača.

Procijenjeno je da bi po subjektu bila potrebna 0,2 ekvivalenta punog radnog vremena i da će u prvom četverogodišnjem razdoblju ukupno tri vanjska ocjenjivača zatražiti registraciju[21], te bi stoga za registraciju i kontinuiran nadzor bilo potrebno samo 0,6 ekvivalenata punog radnog vremena. Međutim, moguće su velike sinergije s postojećim odgovornostima ESMA-e koje proizlaze iz preispitivanja aktivnosti europskih nadzornih tijela za koje je ESMA-i dodijeljeno dodatno osoblje i proračunska sredstva[22]. Osim toga, u kontekstu planiranja nacrta proračuna Unije za 2022. sve su agencije potaknute da ostvare razumno godišnje povećanje učinkovitosti u rasponu od 1 % do 2 %. Stoga se predviđa da za ovaj prijedlog neće biti potrebna dodatna sredstva.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvještavanja**

Pri evaluaciji ove inicijative Komisija će uzeti u obzir izvore i pokazatelje navedene u nastavku i oslanjati se na javno savjetovanje i rasprave s ESMA-om i nadležnim tijelima. Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu.

Pokazatelji:

(1) ukupan broj izdanih obveznica, ukupan broj nepodmirenih obveznica, ukupna vrijednost i cijene obveznica s oznakom „europska zelena obveznica” i obveznica s oznakom „zelena” (ali koje nemaju nužno oznaku „europska zelena obveznica”) izdanih godišnje i nepodmirenih [u Uniji i globalno];

(2) podaci o likvidnosti na tržištima obveznica s oznakom „europska zelena obveznica”, obveznica s oznakom „zelene” i ostalih nepodmirenih obveznica (kao referentna vrijednost, tj. od istih/sličnih izdavatelja);

(3) broj vanjskih ocjenjivača registriranih u skladu s ovom Uredbom;

(4) podaci o regulatornim naknadama koje plaćaju ti vanjski ocjenjivači;

(5) pritužbe i/ili nadzorni izvještaji o usklađenosti s ovom Uredbom.

Izvori:

(1) ESMA-ina baza podataka registriranih vanjskih ocjenjivača;

(2) ESMA-ina baza podataka o regulatornim naknadama i pristojbama;

(3) ESMA-ina baza obavijesti i pritužbi;

(4) vanjske baze podataka povezane s tržištem obveznica;

(5) izravan i savjetodavni doprinos dionika.

---

[21] Prema istraživanju koje je 2018. proveo CBI, sektorom vanjskog ocjenjivanja dominira skupina uglavnom europskih pružatelja usluga, koji trenutačno drže više od 90 % tržišta, pri čemu šest pružatelja drže gotovo 75 % tržišta – CICERO, Sustainalytics, Vigeo Eiris, EY, ISS-oekom i DNV GL. Ta se procjena temelji na tome da bi se polovina tih subjekata registrirala pri ESMA-i u okviru sustava EuGB, vidjeti Prilog 9. procjeni učinka za vanjsko ocjenjivanje.

[22] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32019R2175

Odluke o razvoju i nabavi u području informatičke tehnologije podlijegat će prethodnom odobrenju Odbora Europske komisije za informacijsku tehnologiju i kibersigurnost.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U glavi I. članku 1. utvrđuje se predmet Uredbe, odnosno ujednačeni zahtjevi za izdavatelje obveznica koji dobrovoljno žele koristiti oznaku „europska zelena obveznica” ili „EuGB” (europske zelene obveznice) za okolišno održive obveznice koje stavljaju na raspolaganje ulagateljima u Uniji i uvodi se sustav registracije i nadzorni okvir za vanjske ocjenjivače europskih zelenih obveznica.

U članku 2. utvrđuju se definicije za potrebe ove uredbe.

U glavi II. ove Uredbe utvrđuju se uvjeti za upotrebu oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB”.

U poglavlju 1. utvrđuju se zahtjevi koji se odnose na obveznice.

Člankom 3. upotreba oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB” ograničava se na izdavatelje obveznica koji do dospijeća obveznice ispunjavaju zahtjeve iz te glave. Okvir bi trebao moći koristiti svaki izdavatelj obveznica, uključujući izdavatelje pokrivenih obveznica i sekuritizacije za koje vrijednosne papire izdaje subjekt posebne namjene. Nadalje, okvir bi trebali moći koristiti izdavatelji u Uniji i izvan nje kad stavljaju obveznice na raspolaganje ulagateljima u Uniji.

Člankom 4. utvrđuje se da izdavatelji primitke moraju dodijeliti samo za financiranje prihvatljive dugotrajne imovine, prihvatljivih rashoda ili prihvatljive financijske imovine ili njihove kombinacije. U tom se članku navodi da izdavateljima obveznica nije dopušteno od prikupljenih primitaka odbiti troškove za potrebe te dodjele. Državnim izdavateljima omogućuje se da primitke od obveznica dodijele za druge vrste rashoda, uz one navedene u članku 4. stavku 1.

Člankom 5. određuju se kategorije prihvatljive financijske imovine za potrebe ove Uredbe te vrste imovine i rashoda koje se financiraju takvom financijskom imovinom.

Člankom 6. propisuje se da se svi primici od obveznica koriste za ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju zahtjeve za okolišno održive ekonomske djelatnosti utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/852, odnosno: 1. znatno pridonose jednom ili više okolišnih ciljeva iz članka 9. te uredbe, 2. ne nanose bitnu štetu nijednom od tih okolišnih ciljeva, 3. provode se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama utvrđenima u članku 18. te uredbe i 4. usklađene su s kriterijima tehničke provjere koje je utvrdila Komisija u skladu s člankom 10. stavkom 3., člankom 11. stavkom 3., člankom 12. stavkom 2., člankom 13. stavkom 2., člankom 14. stavkom 2. i člankom 15. stavkom 2. te uredbe.

S obzirom na očekivani tehnološki napredak u području okolišne održivosti, s vremenom će delegirani akti doneseni na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 o utvrđivanju kriterija tehničke provjere vjerojatno biti revidirani i izmijenjeni. Zato se u članku 7. utvrđuje koje taksonomske zahtjeve iz članaka od 4. do 6. izdavatelji trebaju ispunjavati.

Za potrebe ovog poglavlja treba napomenuti da se upotrebom oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB” ne dovode u pitanje zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog

parlamenta i Vijeća[23], Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća[24], Uredbe (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća[25], Uredbe (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća[26], Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća[27], Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća[28] te Direktive (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća[29]. Nadalje, nijednu odredbu u ovoj Uredbi ne bi trebalo tumačiti na način da se njome izdavatelju ograničava mogućnost upotrebe obveznica za pokrivanje gubitaka koji proizlaze iz drugih djelatnosti, imovine ili dijelova subjekta. Nijednu odredbu u ovoj Uredbi ne bi trebalo tumačiti kao ograničavanje ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala ili obveza institucije u skladu s Direktivom 2014/59/EU ili zbog nastanka događaja koji je pokretač u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 ili Uredbom (EU) 2019/2033, ovisno o slučaju.

Za potrebe ovog poglavlja treba napomenuti i da se zahtjevom da se primici od europskih zelenih obveznica dodjeljuju za financiranje prihvatljive imovine ili rashoda izdavatelju takvih obveznica ne bi smjelo zabraniti korištenje dugotrajne ili financijske imovine kao instrumenta osiguranja za obveznicu niti bi takvim izdavateljima trebalo zabraniti da povrat isplaćen imateljima obveznice povežu s rezultatima projekta koji se financira tom obveznicom.

U poglavlju II. utvrđuju se zahtjevi u pogledu transparentnosti i vanjskog ocjenjivanja europskih zelenih obveznica.

U članku 8. pojašnjava se da se obveznica može ponuditi javnosti u Uniji tek nakon prethodne objave informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici, sastavljenog u skladu s Prilogom I., na izdavateljevoj internetskoj stranici te nakon što vanjski ocjenjivač provede ocjenu tog informativnog sažetka prije izdavanja obveznice.

U skladu s člankom 9. izdavatelj je dužan do potpune dodjele primitaka od obveznice sastavljati godišnje izvještaje o dodjeli primitaka od europskih zelenih obveznica u skladu s Prilogom II. te ih objavljivati najkasnije tri mjeseca nakon završetka referentne godine.

---

[23] Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

[24] Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

[25] Uredba (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu te stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ (SL L 168, 30.6.2017., str. 1.).

[26] Uredba (EU) 2019/2033 Europskog Parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014.

[27] Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

[28] Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

[29] Direktiva (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019 o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU.

Izdavatelj je dužan od vanjskog ocjenjivača ishoditi ocjenu nakon izdavanja za prvi izvještaj o dodjeli nakon potpune dodjele primitaka od obveznica.

Člankom 10. utvrđuje se obveza izdavatelja da nakon potpune dodjele primitaka barem jednom tijekom životnog vijeka obveznice sastavi izvještaj o utjecaju na okoliš u skladu s Prilogom III.

U skladu s člankom 11. državni izdavatelji mogu ishoditi ocjenu prije i nakon izdavanja od državnog revizora ili drugog javnog tijela koje država ovlasti za procjenu usklađenosti s ovom Uredbom.

Člankom 12. utvrđuju se zahtjevi za europske zelene obveznice za koje se mora izdati prospekt.

Člankom 13. utvrđuju se obveze izdavatelja da do dospijeća obveznica na svojim internetskim stranicama pohranjuje sve dokumente koje je sastavio u skladu s člancima od 8. do 12., uključujući ocjenu prije i nakon izdavanja. Tim se člankom uvode i zahtjevi u pogledu jezika te se propisuje obavještavanje ESMA-e o određenim dokumentima sastavljenima u skladu s ovom Uredbom.

U glavi III. ove Uredbe utvrđeni su uvjeti za obavljanje djelatnosti vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica. Ta se glava ne primjenjuje na državne revizore i druge javne subjekte koje državni izdavatelji ovlaste za procjenu usklađenosti s Uredbom.

U poglavlju I. navode se uvjeti za obavljanje djelatnosti vanjskih ocjenjivača, među ostalim zahtjev za registraciju i kontinuirano ispunjavanje uvjeta za registraciju. Člankom 15. predviđaju se ovlaštenja za donošenje regulatornih i provedbenih tehničkih standarda za pobliže određivanje određenih kriterija za registraciju vanjskih ocjenjivača i određenih standardnih obrazaca, predložaka i postupaka. Nakon registracije vanjski ocjenjivač može obavljati svoje djelatnosti na cijelom području Unije. Vanjski ocjenjivač dužan je podnijeti ESMA-i zahtjev za registraciju. Vanjski ocjenjivač treba obavijestiti ESMA-u u slučaju bitnih promjena uvjeta za prvotnu registraciju prije uvođenja tih promjena. ESMA može odbiti registrirati vanjskog ocjenjivača u skladu s člankom 15. i oduzeti mu registraciju pod određenim uvjetima iz članka 51. Člankom 59. uvodi se zahtjev da ESMA na svojim internetskim stranicama vodi bazu podataka sa svim registriranim vanjskim ocjenjivačima, uključujući one kojima je privremeno zabranjeno obavljanje djelatnosti u skladu s ovom Uredbom i čija je registracija povučena.

U poglavlju II. utvrđuju se organizacijski zahtjevi, postupci i dokumenti koji se odnose na upravu vanjskih ocjenjivača. U članku 18. tog poglavlja navode se opća načela, u skladu s kojima je vanjski ocjenjivač dužan primjenjivati odgovarajuće sustave, resurse i postupke te barem jednom godišnje pratiti i ocjenjivati primjerenost i djelotvornost svojih sustava i mehanizama unutarnje kontrole te poduzimati odgovarajuće mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka. U člancima od 19. do 28. detaljnije se utvrđuju zahtjevi u pogledu višeg rukovodstva; analitičara, zaposlenika i drugih osoba koje izravno sudjeluju u aktivnostima ocjenjivanja; funkcije praćenja usklađenosti; kadrovskih politika i postupaka; metodologija ocjenjivanja i upotrijebljenih informacija; pogrešaka u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni; eksternalizacije; vođenja evidencije; izbjegavanju sukoba interesa; i pružanju drugih usluga. Člancima od 18. do 23. i člankom 25. utvrđuju se ovlaštenja za donošenje regulatornih tehničkih standarda radi određivanja kriterija za procjenu organizacijskih zahtjeva, postupaka i dokumenata koji se odnose na upravu vanjskih ocjenjivača.

U poglavlju III. utvrđuju se zahtjevi u pogledu ocjene prije i nakon izdavanja. U članku 29. jasno se navodi da se u ocjeni prije i nakon izdavanja ne smije upućivati na ESMA-u ili bilo

koje nadležno tijelo na način koji bi mogao navesti na zaključak da ESMA ili neko nadležno tijelo potvrđuje ili odobrava relevantni dokument ili aktivnosti ocjenjivanja koje provodi vanjski ocjenjivač. Člankom 30. utvrđuju se zahtjevi za informacije koje su vanjski ocjenjivači dužni besplatno stavljati na raspolaganje na svojim internetskim stranicama, što uključuje sve ocjene prije i nakon izdavanja u skladu s ovom Uredbom.

U poglavlju IV. utvrđuju se pravila o pružanju usluga vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja.

U glavi IV. poglavlju I. utvrđuju se ovlasti nacionalnih nadležnih tijela za nadzor izdavatelja obveznica kako bi se osigurala primjena članaka od 8. do 13. ove Uredbe. Navodi se i nekoliko odredaba o administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama koje nadležna tijela mogu izreći, kao i pravila o objavljivanju tih sankcija i izvještavanju ESMA-e o njima.

U poglavlju II. te glave utvrđuju se ovlasti ESMA-e u pogledu nadzora vanjskih ocjenjivača. Među ostalim, ESMA je ovlaštena zatražiti informacije jednostavnim zahtjevom ili odlukom, provoditi opće istrage i izravni nadzor. U tom se poglavlju utvrđuju i uvjeti pod kojima ESMA može izvršavati svoje nadzorne ovlasti. U nekoliko odredaba utvrđuju se nadzorne mjere, novčane kazne i periodični penali koje ESMA može izreći. Osim toga, ESMA-i je omogućeno da zaračuna naknade za registraciju i nadzor.

Glavom V. o delegiranim aktima Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje delegiranih akata u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 60.

U glavi VI. o završnim odredbama utvrđuje se prijelazna odredba za vanjske ocjenjivače, koja se primjenjuje tijekom prvih 30 mjeseci nakon početka primjene ove Uredbe.

2021/0191 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o europskim zelenim obveznicama

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[30],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Tranzicija na niskougljično, održivije, resursno učinkovito, kružno i pravedno gospodarstvo ključna je za dugoročnu konkurentnost gospodarstva Unije i dobrobit njezinih građana. Unija je 2016. sklopila Pariški sporazum[31]. U članku 2. stavku 1. točki (c) Pariškog sporazuma utvrđeno je da je cilj pojačati odgovor na opasnost od klimatskih promjena, među ostalim usklađivanjem financijskih tokova s nastojanjima usmjerenima na niske emisije stakleničkih plinova i razvoj otporan na klimatske promjene.

(2) U planu ulaganja za europski zeleni plan od 14. siječnja 2020.[32] predviđeno je uvođenje standarda za okolišno održive obveznice radi dodatnog povećanja prilika za ulaganja i lakše identifikacije okolišno održivih ulaganja na temelju jasne oznake. Europsko vijeće je u svojim zaključcima iz prosinca 2020. pozvalo Komisiju da pripremi zakonodavni prijedlog standarda za zelene obveznice[33].

(3) Okolišno održive obveznice jedan su od glavnih instrumenata za financiranje ulaganja u niskougljične tehnologije, energetsku i resursnu učinkovitost, infrastrukturu za održivi prijevoz i istraživačku infrastrukturu. Takve obveznice mogu izdavati financijska i nefinancijska poduzeća ili državni izdavatelji. Razne postojeće inicijative za okolišno održive obveznice ne nude zajedničke definicije okolišno održivih ekonomskih djelatnosti. Zato ulagatelji ne mogu jednostavno identificirati obveznice čiji su primici usklađeni s okolišnim ciljevima utvrđenima u Pariškom sporazumu ili im pridonose.

---

30 SL C , , str. .

31 Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 4.).

32 COM(2020) 21 final.

33 EUCO 22/20.

(4) Zbog različitih pravila o objavljivanju informacija, transparentnosti i odgovornosti vanjskih ocjenjivača okolišno održivih obveznica te o kriterijima prihvatljivosti okolišno održivih projekata, ulagatelji ne mogu jednostavno identificirati, s povjerenjem prihvatiti ni uspoređivati okolišno održive obveznice, a izdavateljima je otežano korištenje tih obveznica za tranziciju svojih djelatnosti prema okolišno održivijim poslovnim modelima.

(5) Zbog postojećih razlika i nedostatka zajedničkih pravila države članice vjerojatno će donijeti različite mjere i pristupe za usklađivanje s ciljevima Pariškog sporazuma, što bi stvorilo prepreke na unutarnjem tržištu i izravno bi negativno utjecalo na njegovo pravilno funkcioniranje, a naštetilo bi i izdavateljima okolišno održivih obveznica. Paralelni razvoj tržišnih praksi na temelju komercijalnih prioriteta iz kojih proizlaze različiti rezultati uzrokuje rascjepkanost tržišta i mogao bi dodatno povećati neučinkovitost funkcioniranja unutarnjeg tržišta. Zbog različitih standarda i tržišnih praksi teško je uspoređivati različite obveznice, tržišni uvjeti za izdavatelje nisu jednaki, nastaju dodatne prepreke na unutarnjem tržištu i rizici koji ometaju donošenje odluka o ulaganjima.

(6) Nema usklađenih pravila o postupcima koje vanjski ocjenjivači primjenjuju za ocjenjivanje okolišno održivih obveznica, a zbog različitih definicija okolišno održivih djelatnosti ulagateljima je sve teže uspoređivati obveznice na unutarnjem tržištu u smislu njihovih okolišnih ciljeva. Tržište za okolišno održive obveznice po naravi je međunarodno, a sudionici na tržištu prekogranično trguju obveznicama i koriste usluge vanjskih ocjenjivača iz drugih zemalja. Djelovanjem na razini Unije smanjio bi se rizik od rascjepkanosti unutarnjeg tržišta za okolišno održive obveznice i usluge vanjskog ocjenjivanja obveznica, a na tržištu takvih obveznica zajamčila bi se primjena Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća[34].

(7) Stoga bi za obveznice koje izdaju financijska ili nefinancijska poduzeća ili državni izdavatelji koji bi za takve obveznice htjeli koristiti oznaku „europska zelena obveznica” ili „EuGB” trebalo utvrditi ujednačen skup specifičnih zahtjeva. Utvrđivanjem zahtjeva kvalitete za europske zelene obveznice u obliku uredbe trebalo bi osigurati jednake uvjete za izdavanje takvih obveznica jer bi se spriječilo donošenje različitih nacionalnih zahtjeva slijedom prenošenja direktive i osigurala bi se izravna primjena tih uvjeta na izdavatelje takvih obveznica. Izdavatelji koji dobrovoljno koriste oznaku „europska zelena obveznica” ili „EuGB” trebali bi poštovati ista pravila u cijeloj Uniji, ne bi li se smanjenjem razlika povećala učinkovitost tržišta, a time za ulagatelje smanjili i troškovi ocjenjivanja tih obveznica.

(8) U skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2020/852 i da bi se ulagateljima stavile na raspolaganje jasne, kvantitativne, detaljne i zajedničke definicije, okolišnu održivost ekonomske djelatnosti trebalo bi utvrditi na temelju zahtjeva iz članka 3. te uredbe. Primici od obveznica s oznakom „europska zelena obveznica” ili „EuGB” trebali bi se koristiti isključivo za financiranje ekonomskih djelatnosti koje su okolišno održive i stoga usklađene s okolišnim ciljevima iz članka 9. Uredbe (EU) 2020/852 ili koje pridonose transformaciji djelatnosti da bi postale okolišno održive. No, te se obveznice mogu koristiti za financiranje takvih okolišno održivih djelatnosti izravno, financiranjem imovine i rashoda koji se odnose na ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju zahtjeve iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852, ili neizravno, preko financijske imovine kojom se financiraju ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju te

[34] Uredba (EU) br. 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

zahtjeve. Stoga je potrebno utvrditi kategorije rashoda i imovine koji se mogu financirati primicima od obveznica s oznakom „europska zelena obveznica” ili „EuGB”.

(9) Primitke od europskih zelenih obveznica trebalo bi koristiti za financiranje ekonomskih djelatnosti koje imaju trajan pozitivan utjecaj na okoliš, koji se može postići na nekoliko načina. Budući da je dugotrajna imovina dugoročna, prvi je način da se primici od takvih europskih zelenih obveznica iskoriste za financiranje dugotrajne materijalne ili nematerijalne imovine koja nije financijska imovina, pod uvjetom da se takva dugotrajna imovina odnosi na ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju zahtjeve za okolišno održive ekonomske djelatnosti iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852 („taksonomski zahtjevi”). Budući da se financijska imovina može koristiti za financiranje ekonomskih djelatnosti s trajnim pozitivnim utjecajem na okoliš, drugi je način da se ti primici koriste za financiranje financijske imovine, pod uvjetom da se primici od te financijske imovine dodijele ekonomskim djelatnostima koje ispunjavaju taksonomske zahtjeve. Budući da i imovina kućanstava može imati trajan pozitivan utjecaj na okoliš, u tu bi financijsku imovinu trebalo uključiti i imovinu kućanstava. Budući da se kapitalni izdaci i odabrani operativni rashodi mogu iskoristiti za stjecanje, nadogradnju ili održavanje dugotrajne imovine, treći je način da se primici od takvih obveznica iskoriste za financiranje kapitalnih izdataka i operativnih rashoda koji se odnose na ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju taksonomske zahtjeve ili koje će ih ispuniti u razumno kratkom roku nakon izdavanja tih obveznica, koji se međutim može produžiti ako je to opravdano zbog specifičnih obilježja dotičnih ekonomskih djelatnosti i ulaganja. Zato bi u rashode kućanstava trebalo uključiti i kapitalne izdatke i operativne rashode.

(10) Državni izdavatelji često izdaju okolišno održive obveznice i zato bi im trebalo dopustiti da izdaju i „europske zelene obveznice”, pod uvjetom da se primici od takvih obveznica iskoriste za financiranje imovine ili rashoda koji ispunjavaju taksonomske zahtjeve ili imovine ili rashoda koji će te zahtjeve ispuniti u prihvatljivo kratkom roku nakon izdavanja tih obveznica, koji se međutim može produžiti ako je to opravdano zbog specifičnih obilježja dotičnih ekonomskih djelatnosti i ulaganja.

(11) Člankom 4. Uredbe (EU) 2020/852 propisano je da države članice i Unija primjenjuju kriterije iz članka 3. te uredbe kako bi utvrdile može li se ekonomska djelatnost smatrati okolišno održivom za potrebe bilo koje mjere kojom se propisuju zahtjevi za sudionike na financijskim tržištima ili izdavatelje u pogledu financijskih proizvoda ili korporativnih obveznica koji se stavljaju na raspolaganje kao okolišno održivi. Stoga je logično da bi na temelju kriterija tehničke provjere iz članka 3. točke (d) Uredbe (EU) 2020/852 trebalo utvrditi dugotrajnu imovinu, rashode i financijsku imovinu koji se mogu financirati primicima od europskih zelenih obveznica. S obzirom na očekivani tehnološki napredak u području okolišne održivosti, s vremenom će delegirani akti doneseni na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 vjerojatno biti revidirani i izmijenjeni. Neovisno o tim promjenama, izdavatelji bi sve do dospijeća europske zelene obveznice pri dodjeli primitaka od takve obveznice za prihvatljivu dugotrajnu imovinu ili izdatke trebali moći primjenjivati kriterije tehničke provjere koji su se primjenjivali u trenutku izdavanja takve obveznice, kako bi se izdavateljima i ulagateljima omogućila pravna sigurnost i spriječio negativan utjecaj izmjena kriterija tehničke provjere na cijenu već izdanih europskih zelenih obveznica. Kako bi se zajamčila pravna sigurnost za europske zelene obveznice čiji su primici dodijeljeni za financijsku imovinu, potrebno je

objasniti da bi temeljne ekonomske djelatnosti koje se financiraju tom financijskom imovinom trebale ispunjavati kriterije tehničke provjere koji su se primjenjivali u trenutku stvaranja financijske imovine. U slučaju izmjene relevantnih delegiranih akata, izdavatelj bi primitke trebao početi dodjeljivati na temelju izmijenjenih delegiranih akata u roku od pet godina.

(12) Vrijeme potrebno da se imovina transformira tako da ekonomska djelatnost na koju se odnosi bude usklađena s taksonomskim zahtjevima ne bi trebalo biti dulje od pet godina, osim u nekim okolnostima kad to može potrajati i do deset godina. Zato bi se prihvatljivi kapitalni izdatak trebao odnositi na ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju ili će ispuniti taksonomske zahtjeve u roku od pet godina od izdanja obveznice, osim ako je dulje razdoblje do deset godina opravdano zbog specifičnih obilježja dotičnih ekonomskih djelatnosti i ulaganja.

(13) Ulagatelji bi trebali imati sve informacije koje su im potrebne za evaluaciju utjecaja europskih zelenih obveznica na okoliš i za usporedbu takvih obveznica. Stoga je potrebno utvrditi specifične i standardizirane zahtjeve za objavu informacija na temelju kojih bi bilo jasno kako izdavatelj namjerava dodijeliti primitke od obveznice za prihvatljivu dugotrajnu imovinu, izdatke i financijsku imovinu i kako su ti primici u stvarnosti dodijeljeni. Takva se transparentnost može najbolje postići informativnim sažecima o europskim zelenim obveznicama i godišnjim izvještajima o dodjeli primitaka. Kako bi se omogućila bolja usporedivost europskih zelenih obveznica i olakšalo pronalaženje relevantnih informacija, potrebno je propisati obrasce za objavljivanje takvih informacija.

(14) Ulagateljima bi trebalo omogućiti povoljan pristup pouzdanim informacijama o europskim zelenim obveznicama. Izdavatelji europskih zelenih obveznica trebali bi stoga s vanjskim ocjenjivačima ugovoriti ocjenjivanje informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici prije njezina izdavanja i ocjenjivanje godišnjih izvještaja o dodjeli primitaka od europske zelene obveznice nakon njezina izdavanja.

(15) Izdavatelji europskih zelenih obveznica trebali bi poštovati svoje obveze prema ulagateljima i primitke od svojih obveznica dodijeliti u prihvatljivo kratkom roku nakon izdavanja obveznice. S druge strane, izdavatelje ne bi trebalo kažnjavati za dodjelu primitaka od obveznica za ekonomske djelatnosti koje još ne ispunjavaju taksonomske zahtjeve, ali će ih ispunjavati u roku od pet godina (ili u produljenom roku od deset godina). Izdavatelji bi u svakom slučaju trebali dodijeliti sve primitke od svojih europskih zelenih obveznica prije dospijeća svake obveznice.

(16) Za razliku od izdavatelja koji su financijska ili nefinancijska poduzeća, državni izdavatelji mogu primitke od europskih zelenih obveznica iskoristiti za neizravno financiranje ekonomskih djelatnosti koje su usklađene s taksonomskim zahtjevima putem programa poreznih rashoda ili programa transfera, uključujući subvencije. Državni izdavatelji se u takvim slučajevima trebaju pobrinuti da ekonomske djelatnosti koje se financiraju takvim programima ispunjavaju uvjete tih programa. Zato ne bi trebalo propisati da vanjski ocjenjivači pri ocjenjivanju državnih europskih zelenih obveznica prije i nakon izdavanja čiji su primici dodijeljeni za porezne rashode ili subvencije u skladu s uvjetima koji su usklađeni s taksonomskim zahtjevima ocjenjuju je li svaka ekonomska djelatnosti koja se financira takvim programima usklađena s taksonomijom. U takvim bi slučajevima trebalo biti dovoljno da vanjski ocjenjivači ocijene usklađenost uvjeta konkretnih programa financiranja s taksonomskim zahtjevima.

(17) Neka financijska poduzeća koja imaju portfelj europskih zelenih obveznica možda neće moći za svaku europsku zelenu obveznicu utvrditi konkretnu financijsku imovinu za koju su dodijeljeni primici od te obveznice. Razlog tomu je razlika između roka do dospijeća i volumena financiranja tim obveznicama, s jedne strane, te roka do dospijeća i volumena financijske imovine u bilanci financijskog poduzeća, s druge strane. Trebalo bi propisati da financijska poduzeća u takvim slučajevima objavljuju dodjelu agregiranih primitaka od svojeg portfelja europskih zelenih obveznica za portfelj okolišno održive financijske imovine u svojoj bilanci. Zatim bi ta financijska poduzeća u svojim godišnjim izvještajima o dodjeli primitaka trebala dokazati da je povezana okolišno održiva financijska imovina ispunjavala taksonomske zahtjeve u trenutku kad je stvorena. Kako bi svi primici od europskih zelenih obveznica bili dodijeljeni za okolišno održive ekonomske djelatnosti, financijska bi poduzeća trebala dokazati i da je vrijednost te okolišno održive financijske imovine veća ili jednaka vrijednosti europskih zelenih obveznica koje još nisu dospjele. Kako bi dostavljene informacije bile potpune i ažurne, vanjski ocjenjivač bi trebao svake godine ocijeniti godišnje izvještaje o dodjeli primitaka. Vanjski bi ocjenjivač trebao posebnu pozornost obratiti na financijsku imovinu koja u izvještaju o dodjeli primitaka za prethodnu godinu nije bila u bilanci izdavatelja.

(18) Izdavatelji bi radi bolje transparentnosti trebali objavljivati i informacije o utjecaju svojih obveznica na okoliš u obliku izvještaja o utjecaju na okoliš, koji bi se trebali objaviti barem jedanput za životnog vijeka obveznice. Da bi ulagatelji dobili sve informacije relevantne za ocjenjivanje utjecaja europskih zelenih obveznica na okoliš, u izvještajima o utjecaju na okoliš trebalo bi jasno navesti parametre, metodologije i pretpostavke za procjenu utjecaja na okoliš. Kako bi se omogućila bolja usporedivost europskih zelenih obveznica i olakšalo pronalaženje relevantnih informacija, potrebno je propisati obrasce za objavljivanje takvih informacija.

(19) Državni revizori ili drugi javni subjekt koji na temelju ovlasti koje mu je država dodijelila ocjenjuje jesu li primici od europskih zelenih obveznica zaista dodijeljeni za prihvatljivu dugotrajnu imovinu, izdatke i financijsku imovinu, ovlašteni su subjekti koji su odgovorni i stručni za nadzor javnih rashoda i njihova je neovisnost obično pravno zajamčena. Državni izdavatelji europskih zelenih obveznica trebali bi stoga dopustiti da ti državni revizori ili subjekti obavljaju vanjsko ocjenjivanje obveznica koje su ti državni izdavatelji izdali. Ti državni revizori ili subjekti ne bi se trebali registrirati niti bi ih trebalo nadzirati u skladu s ovom Uredbom.

(20) Radi učinkovitosti tržišta za europske zelene obveznice izdavatelji bi na svojim internetskim stranicama trebali objavljivati detalje o europskim zelenim obveznicama koje izdaju. Radi pouzdanosti informacija i stjecanja povjerenja ulagatelja trebali bi objavljivati i ocjene prije i nakon izdavanja.

(21) Da bi se moglo transparentno pratiti kako vanjski ocjenjivači donose zaključke, osigurati da su neovisni te da imaju adekvatne kvalifikacije i stručno iskustvo te smanjiti rizik od potencijalnog sukoba interesa i tako zajamčiti adekvatnu zaštitu ulagatelja, izdavatelji europskih zelenih obveznica trebali bi koristiti samo usluge vanjskih ocjenjivača, i onih iz trećih zemalja, koji su registrirani i koje stalno nadzire Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA).

(22) Da bi se ulagateljima omogućio transparentan uvid u ocjenjivanje usklađenosti primitaka od obveznica s taksonomskim zahtjevima, vanjski ocjenjivači trebali bi za korisnike ocjena prije i nakon izdavanja dovoljno detaljno objavljivati metodologiju i

najvažnije pretpostavke koje primjenjuju u aktivnostima vanjskog ocjenjivanja, vodeći računa o zaštiti vlasničkih podataka i intelektualnog vlasništva.

(23) Vanjski ocjenjivači trebali bi uspostaviti mehanizme za svoje dobro korporativno upravljanje kojima se osigurava neovisnost, objektivnost i kvaliteta njihovih ocjena prije i nakon izdavanja. Više rukovodstvo vanjskih ocjenjivača trebalo bi stoga dovoljno stručno poznavati financijske usluge i pitanja okoliša i pobrinuti se da vanjsko ocjenjivanje obavlja dovoljan broj zaposlenika s potrebnim znanjem i iskustvom. Zato bi funkcija praćenja usklađenosti trebala moći o svojim nalazima izvijestiti nadzorno ili administrativno tijelo.

(24) Vanjski bi ocjenjivači radi svoje neovisnosti trebali izbjegavati situacije sukoba interesa, a kad ih ne mogu izbjeći, trebali bi te sukobe na odgovarajući način rješavati. Stoga bi vanjski ocjenjivači trebali pravovremeno objaviti informacije o sukobu interesa. Trebali bi voditi i evidenciju o svim značajnim prijetnjama svojoj neovisnosti, neovisnosti svojih zaposlenika i drugih osoba koje sudjeluju u procesu vanjskog ocjenjivanja, kao i evidenciju o zaštitnim mjerama poduzetima radi ublažavanja tih prijetnji.

(25) Potrebno je izbjeći razlike u primjeni ove Uredbe na razini nacionalnih nadležnih tijela, a istovremeno treba smanjiti transakcijske i operativne troškove vanjskih ocjenjivača, povećati povjerenje ulagatelja i pravnu sigurnost. Stoga je primjereno da se ESMA-i dodijeli opća nadležnost za registraciju i stalni nadzor registriranih vanjskih ocjenjivača u Uniji. Isključiva odgovornost ESMA-e za ta pitanja trebala bi zajamčiti jednake uvjete u smislu zahtjeva za registraciju i stalnog nadzora i ukloniti rizik od regulatorne arbitraže u državama članicama. Istovremeno bi takva isključiva odgovornost pridonijela optimalnoj raspodjeli nadzornih resursa na razini Unije i ESMA bi postala centar stručnosti i učinkovitosti nadzora.

(26) ESMA bi trebala moći zatražiti sve informacije koje su joj potrebne za učinkovito obavljanje njezinih nadzornih zadaća. Stoga bi trebala moći zatražiti takve informacije od vanjskih ocjenjivača, osoba koje sudjeluju u aktivnostima vanjskog ocjenjivanja, ocijenjenih subjekata i povezanih trećih strana, trećih strana kojima su vanjski ocjenjivači eksternalizirali operativne funkcije i osoba koje su na drugi način blisko i bitno povezane s vanjskim ocjenjivačima ili aktivnostima vanjskog ocjenjivanja.

(27) Da bi mogla obavljati svoje nadzorne zadaće, a osobito da bi primorala vanjske ocjenjivače da prestanu s povredom, da dostave potpune i točne informacije ili da pristanu na istragu ili izravni nadzor, ESMA bi trebala moći izricati kazne ili periodične penale.

(28) Izdavatelji europskih zelenih obveznica mogu zatražiti pristup uslugama vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja. Stoga treba utvrditi sustav za vanjske ocjenjivače iz trećih zemalja na temelju procjene jednakovrijednosti, priznavanja ili potvrđivanja, koji vanjskim ocjenjivačima iz trećih zemalja omogućuje da pružaju usluge vanjskog ocjenjivanja.

(29) Da bi se olakšao pristup vanjskim ocjenjivačima iz trećih zemalja do donošenja odluke o jednakovrijednosti, potrebno je propisati postupak ESMA-ina priznavanja vanjskih ocjenjivača iz treće zemlje.

(30) Da bi se vanjskim ocjenjivačima iz trećih zemalja olakšalo pružanje usluga izdavateljima europskih zelenih obveznica, trebalo bi propisati sustav potvrđivanja kojim bi se, pod određenim uvjetima, registriranim vanjskim ocjenjivačima iz Unije omogućilo da potvrde usluge vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje. Vanjski ocjenjivač

koji potvrdi usluge vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje trebao bi snositi punu odgovornost za te potvrđene usluge i za usklađenost tog vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje sa zahtjevima iz ove Uredbe.

(31) U skladu s člankom 290. UFEU-a, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za određivanje postupka izvršenja ovlasti za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala, uključujući odredbe o pravu na obranu, odredbe o vremenskom važenju propisa te o naplati novčanih kazni ili periodičnih penala, kao i detaljna pravila o rokovima zastare za izricanje i izvršenje kazni te o vrsti naknada, slučajevima u kojima se zaračunavaju naknade, iznosu naknada i načinu njihova plaćanja. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, među ostalim na razini stručnjaka, u skladu s načelima iz Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.[35] Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće trebali bi primiti sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica, a njihovi bi stručnjaci trebali sustavno imati pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(32) Bilo bi korisno i primjereno ESMA-i, kao visokospecijaliziranom stručnom tijelu, povjeriti izradu nacrta regulatornih i provedbenih tehničkih standarda koji nisu povezani s političkim odlukama, a koji bi se potom dostavili Komisiji.

(33) ESMA-u bi trebalo ovlastiti za izradu nacrta regulatornih tehničkih standarda u kojima će se dodatno odrediti kriteriji na temelju kojih može ocijeniti zahtjev za registraciju vanjskog ocjenjivača i informacije koje taj vanjski ocjenjivač treba dostaviti da bi utvrdila stupanj njegove usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe[36].

(34) Da bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[37].

(35) ESMA-u bi trebalo ovlastiti za izradu nacrta provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju standardni obrasci, predlošci i postupci za dostavu informacija za registraciju vanjskih ocjenjivača. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tih provedbenih tehničkih standarda provedbenim aktom na temelju članka 291. UFEU-a i u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća[38].

(36) Da bi se vanjske ocjenjivače potaknulo na pružanje usluga izdavateljima europskih zelenih obveznica nakon početka primjene ove Uredbe, ovom se Uredbom utvrđuje prijelazni režim za prvih 30 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

(37) Ciljevi ove Uredbe su dvojaki. S jedne strane, cilj joj je osigurati da se za korištenje oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB” primjenjuju ujednačeni zahtjevi. S

---

35 SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

36 Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

37 Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

38 Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

druge strane, cilj joj je uvesti jednostavan sustav registracije i nadzorni okvir za vanjske ocjenjivače time što će se jednom nadzornom tijelu povjeriti registracija i nadzor vanjskih ocjenjivača u Uniji. Oba bi cilja trebala olakšati prikupljanje kapitala za projekte kojima se nastoje ostvariti okolišno održivi ciljevi. S obzirom na to da te ciljeve ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Glava I.
Predmet i definicije

Članak 1.
Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se ujednačeni zahtjevi za izdavatelje obveznica koji žele koristiti oznaku „europska zelena obveznica” ili „EuGB” za okolišno održive obveznice koje nude ulagateljima u Uniji i uvodi se sustav registracije i nadzorni okvir za vanjske ocjenjivače europskih zelenih obveznica.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „izdavatelj” znači svaka pravna osoba koja izdaje obveznice;

(2) „financijsko poduzeće” znači UAIF kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća[39], društvo za upravljanje UCITS-ima kako je definirano u članku 2. točki 10. Uredbe (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća[40], kreditna institucija kao je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[41], investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki (2) Uredbe (EU) br. 575/2013, društvo za osiguranje kako je definirano u članku 13. točki (1) Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[42] ili društvo za reosiguranje kako je definirano u članku 13. točki (4) Direktive 2009/138/EZ;

(3) „državni izdavatelj” znači sve od sljedećeg:

(a) Euratom, Unija i sve njihove agencije;

(b) svaka država, uključujući ministarstvo, agenciju ili subjekt posebne namjene te države;

(c) u slučaju federalne države, član federacije;

(d) tijela lokalne uprave;

(e) zajednički pothvat nekoliko država u obliku organizacije ili subjekta posebne namjene;

(f) trgovačko društvo privatnog prava u potpunom vlasništvu jednog ili više subjekata iz točaka od (a) do (e);

(4) „taksonomski zahtjevi” znači zahtjevi iz članka 3. Uredbe (EU) 2020/852;

---

39 Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

40 Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (SL L 317, 9.12.2019., str. 1.).

41 Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

42 Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

(5) „uređeno tržište” znači uređeno tržište kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 21. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća[43].

[43] Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

Glava II.
Uvjeti za korištenje oznake „europska zelena obveznica” ili „EuGB”

Poglavlje I.
Zahtjevi koji se odnose na obveznice

Članak 3.
Oznaka

Oznaka „europska zelena obveznica” ili „EuGB” koristi se samo za obveznice koje do dospijeća ispunjavaju zahtjeve iz ove glave.

Članak 4.
Korištenje primitaka od europskih zelenih obveznica

1. Primici od europskih zelenih obveznica, prije dospijeća tih obveznica, isključivo se i u cijelosti dodjeljuju, bez odbijanja troškova, za sljedeće ili kombinaciju sljedećeg:

   (a) dugotrajnu imovinu, uključujući dugotrajnu imovinu kućanstava, koja nije financijska imovina;

   (b) kapitalne izdatke, uključujući kapitalne izdatke kućanstava;

   (c) operativne rashode nastale u tri godine prije izdavanja europske zelene obveznice;

   (d) financijsku imovinu iz članka 5.

   Za potrebe ovog stavka, kapitalni izdaci su dodatni troškovi povećanja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine tijekom financijske godine prije amortizacije i ponovnog mjerenja, uključujući dodatne troškove koji proizlaze iz revalorizacije i umanjenja vrijednosti u toj financijskog godini, ali isključujući fer vrijednost, ili dodatni troškovi za dugotrajnu materijalnu ili nematerijalnu imovinu koji proizlaze iz poslovnih spajanja.

   Za potrebe ovog stavka, operativni rashodi su izravni nekapitalizirani troškovi koji se odnose na istraživanje i razvoj, obrazovanje i osposobljavanje, mjere obnove zgrada, kratkoročni najam, održavanje i popravke i svi drugi izravni rashodi koji se odnose na svakodnevno održavanje dugotrajne nematerijalne imovine i dugotrajne materijalne imovine odnosno nekretnina, postrojenja i opreme koji su neophodni za kontinuirano i učinkovito funkcioniranje te imovine.

2. Odstupajući od stavka 1., državni izdavatelj može primitke od europskih zelenih obveznica koje je izdala dodijeliti za sljedeće ili kombinaciju sljedećeg:

   (a) dugotrajnu imovinu iz točke 7.22. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[44];

   (b) neproizvedenu nefinancijsku imovinu iz točke 7.24. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013;

[44] Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

(c) porezne olakšice iz točke 20.167. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013 odobrene najviše tri godine prije izdavanja europske zelene obveznice;

(d) subvencije iz točke 4.30. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013 isplaćene najviše tri godine prije izdavanja europske zelene obveznice;

(e) kapitalne izdatke iz točke 20.104. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013.

3. Europska zelena obveznica može se refinancirati izdavanjem nove europske zelene obveznice.

Članak 5.

Financijska imovina

1. Financijska imovina iz članka 4. stavka 1. točke (d) znači sljedeća imovina ili kombinacija sljedeće imovine:

(a) dug;

(b) kapital.

2. Primici od financijske imovine iz stavka 1. dodjeljuju se samo za dugotrajnu imovinu koja nije financijska imovina iz članka 4. stavka 1. točke (a), za kapitalne izdatke iz članka 4. stavka 1. točke (b) ili za operativne rashode iz članka 4. stavka 1. točke (c).

3. Odstupajući od stavka 2., primici od financijske imovine iz stavka 1. mogu se dodijeliti za drugu financijsku imovinu ako su primici od te financijske imovine dodijeljeni u skladu sa stavkom 2.

Članak 6.

Usklađenje korištenja primitaka s taksonomijom

1. Primici iz članka 4. koriste se za ekonomske djelatnosti koje ispunjavaju taksonomske zahtjeve ili će ih ispuniti u definiranom roku utvrđenom u planu usklađenja s taksonomijom.

U planu usklađenja s taksonomijom iz prvog podstavka opisuju se mjere i izdaci koji su neophodni da bi ekonomska djelatnost u određenom razdoblju ispunila taksonomske zahtjeve.

Razdoblje iz prvog i drugog podstavka nije dulje od pet godina od izdavanja obveznice, osim ako je dulje razdoblje do deset godina opravdano zbog specifičnih obilježja dotičnih ekonomskih djelatnosti, kako je dokumentirano u planu usklađenja s taksonomijom.

2. Ako se primici od europskih zelenih obveznica putem financijske imovine dodjeljuju za kapitalne izdatke iz članka 4. stavka 1. točke (b) ili operativne rashode iz članka 4. stavka 1. točke (c), definirano razdoblje iz stavka 1. prvog podstavka počinje teći od trenutka stvaranja financijske imovine.

Članak 7.

Primjena taksonomskih zahtjeva

1. Izdavatelji primitke od obveznica dodjeljuju za namjene utvrđene u članku 4. stavku 1. točkama (a), (b) i (c), članku 4. stavku 2. ili za kapital iz članka 5. stavka 1. točke (b) primjenom delegiranih akata donesenih na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka

15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 koji se budu primjenjivali u vrijeme izdavanja obveznice.

U slučaju izmjene delegiranih akata donesenih na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 nakon izdavanja obveznice, izdavatelji primitke od obveznice za namjene iz prvog podstavka dodjeljuju na temelju izmijenjenih delegiranih akata u roku od pet godina nakon početka njihove primjene.

2. Ako primitke od obveznica dodjeljuju za dug iz članka 5. stavka 1. točke (a), izdavatelji primjenjuju delegirane akte donesene na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 koji se budu primjenjivali u vrijeme nastanka duga.

Ako u vrijeme nastanka duga iz prvog podstavka nisu bili na snazi delegirani akti doneseni na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852, izdavatelji primjenjuju prve delegirane akte koji se donesu na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852.

U slučaju izmjene delegiranih akata donesenih na temelju članka 10. stavka 3., članka 11. stavka 3., članka 12. stavka 2., članka 13. stavka 2., članka 14. stavka 2. ili članka 15. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/852 nakon nastanka duga iz prvog podstavka, izdavatelji primitke od obveznice dodjeljuju za dug iz prvog podstavka na temelju izmijenjenih delegiranih akata u roku od pet godina nakon početka njihove primjene.

Poglavlje II.
Zahtjevi u pogledu transparentnosti i vanjskog ocjenjivanja

Članak 8.

Informativni sažetak o europskoj zelenoj obveznici i ocjena tog sažetka prije izdavanja

1. Izdavatelj je prije izdavanja europske zelene obveznice dužan:

   (a) ispuniti informativni sažetak o europskoj zelenoj obveznici iz Priloga I.;

   (b) prije izdavanja obveznice ishoditi od vanjskog ocjenjivača pozitivnu ocjenu informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici.

2. Informativni sažetak o europskoj zelenoj obveznici može se odnositi na jedno ili više izdanja europskih zelenih obveznica.

3. Ocjena informativnog sažetka prije izdavanja iz stavka 1. točke (b) sadržava sljedeće:

   (a) procjenu usklađenosti ispunjenog informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici s člancima od 4. do 7. ove Uredbe i Prilogom I. ovoj Uredbi;

   (b) elemente iz Priloga IV.

Članak 9.

Izvještaji o dodjeli primitaka i ocjena tih izvještaja nakon izdavanja

1. Svake godine i sve do potpune dodjele primitaka od europske zelene obveznice, izdavatelji sastavljaju izvještaj o dodjeli primitaka od te europske zelene obveznice na obrascu iz Priloga II., u kojem dokazuju da su primici od dotične obveznice od

datuma izdanja do kraja godine na koju se izvještaj odnosi dodijeljeni u skladu s člancima od 4. do 7.

2. Izvještaj o dodjeli primitaka od europske zelene obveznice može se odnositi na jedno ili više izdanja europskih zelenih obveznica.

3. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su od vanjskog ocjenjivača nakon izdavanja obveznice ishoditi ocjenu izvještaja o dodjeli primitaka, koji sastavljaju nakon potpune dodjele primitaka od europske zelene obveznice u skladu s člancima od 4. do 7.

4. U slučaju ispravka dodjele primitaka nakon objave izvještaja o dodjeli primitaka u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (c), izdavatelji dotičnih europskih zelenih obveznica dužni su izmijeniti izvještaj o dodjeli primitaka i od vanjskog ocjenjivača ishoditi ocjenu tog izmijenjenog izvještaja o dodjeli primitaka nakon izdavanja.

5. Odstupajući od stavka 3., svaki izvještaj o dodjeli primitaka koji sastave izdavatelji koji su financijska poduzeća koja primitke iz portfelja nekoliko europskih zelenih obveznica dodjeljuju portfelju financijske imovine iz članka 5. podliježe ocjenjivanju nakon izdavanja koje provodi vanjski ocjenjivač. Vanjski je ocjenjivač dužan posebnu pozornost obratiti na financijsku imovinu koja nije bila uvrštena u prethodno objavljene izvještaje o dodjeli primitaka.

6. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su izvještaje o dodjeli primitaka iz stavaka 3., 4. i 5. dostaviti vanjskom ocjenjivaču u roku od 30 dana po isteku godine na koju se izvještaji o dodjeli primitaka odnose. Ocjena nakon izdavanja objavljuje se u roku od 90 dana od primitka izvještaja o dodjeli primitaka.

7. Ocjena nakon izdavanja iz stavaka 3., 4. i 5. sadržava sljedeće:

   (a) procjenu usklađenosti izdavateljeve dodjele primitaka od obveznice s člancima od 4. do 7. na temelju informacija dostavljenih vanjskom ocjenjivaču;

   (b) procjenu usklađenosti izdavateljeve dodjele s planiranom namjenom primitaka iz informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici na temelju informacija dostavljenih vanjskom ocjenjivaču;

   (c) elemente iz Priloga IV.

8. Ako se primici od obveznica dodjeljuju za porezne olakšice iz članka 4. stavka 2. točke (c) ili subvencije iz članka 4. stavka 2. točke (d), ocjenjivanjem nakon izdavanja obveznice procjenjuje se samo jesu li uvjeti isplate tih izdataka ili transfera u skladu s člancima od 4. do 7.

Članak 10.

Izvještaj o utjecaju na okoliš europskih zelenih obveznica

1. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su nakon potpune dodjele primitaka od tih obveznica barem jedanput za životnog vijeka obveznice sastaviti izvještaj o utjecaju korištenja primitaka od europske zelene obveznice na okoliš, na obrascu iz Priloga III.

2. Jedan izvještaj o utjecaju na okoliš može se odnositi na nekoliko izdanja europskih zelenih obveznica.

Članak 11.

Državni izdavatelji

Državni izdavatelj može ocjenu prije i ocjenu nakon izdavanja obveznice ishoditi od vanjskog ocjenjivača, državnog revizora ili kojeg drugog javnog subjekta kojeg je država ovlastila za procjenu usklađenosti s ovom Uredbom.

Članak 12.

Prospekt za europske zelene obveznice

1. Ako je u skladu s Uredbom (EU) 2017/1129 potrebno objaviti prospekt i ako je propisano navođenje informacija o korištenju primitaka od obveznice, u tom se prospektu jasno navodi da je europska zelena obveznica izdana u skladu s ovom Uredbom.

2. Za potrebe članka 19. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) 2017/1129 „propisane informacije" uključuju informacije iz informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici iz članka 8. stavka 1. točke (a) ove Uredbe.

Članak 13.

Objava na internetskim stranicama izdavatelja i obavještavanje ESMA-e i nacionalnih nadležnih tijela

1. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su na svojim internetskim stranicama, u posebnom odjeljku naslovljenom „Europske zelene obveznice" objaviti i bez naknade staviti na raspolaganje, barem do dospijeća tih obveznica, sljedeće:

   (a) ispunjeni informativni sažetak o europskoj zelenoj obveznici iz članka 8. prije izdavanja obveznice;

   (b) ocjenu informativnog sažetka o europskoj zelenoj obveznici prije izdavanja obveznice, kako je navedeno u članku 8.;

   (c) godišnje izvještaje o dodjeli primitaka od europskih zelenih obveznica iz članka 9., svake godine sve do potpune dodjele primitaka od tih obveznica, a najkasnije tri mjeseca po isteku godine na koju se izvještaj odnosi;

   (d) ocjene izvještaja o dodjeli primitaka od europskih zelenih obveznica nakon izdavanja, kako je navedeno u članku 9.;

   (e) izvještaj o utjecaju na okoliš europskih zelenih obveznica iz članka 10.

2. Informacije iz dokumenata iz stavka 1. točaka (a), (c) i (e) dostavljaju se na sljedećem jeziku ili jezicima:

   (a) ako su europske zelene obveznice ponuđene javnosti ili uvrštene na tržište u samo jednoj državi članici, na jeziku koji prihvati nadležno tijelo, kako je navedeno u članku 36. ove Uredbe, te države članice;

   (b) ako su europske zelene obveznice ponuđene javnosti ili uvrštene na tržište u dvije ili više država članica, na jeziku koji prihvati nadležno tijelo, kako je navedeno u članku 37. ove Uredbe, svake države članice ili na jeziku uobičajenom u međunarodnim financijama, po izboru izdavatelja.

3. Odstupajući od stavka 2., ako je u skladu s Uredbom (EU) 2017/1129 potrebno objaviti prospekt za europsku zelenu obveznicu, informacije iz dokumenata iz stavka 1. točaka (a), (c) i (e) dostavljaju se na jeziku odnosno jezicima prospekta.

4. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su bez nepotrebne odgode obavijestiti nacionalno nadležno tijelo iz članka 36. o objavi svih dokumenata iz stavka 1.

5. Izdavatelji europskih zelenih obveznica dužni su u roku od 30 dana obavijestiti ESMA-u o objavi svih dokumenata iz stavka 1.

Glava III.
Vanjski ocjenjivači europskih zelenih obveznica

Poglavlje I.
Uvjeti za obavljanje djelatnosti vanjskih ocjenjivača europskih zelenih obveznica

Članak 14.
Registracija

1. Vanjski ocjenjivači europskih zelenih obveznica dužni su se prije početka obavljanja djelatnosti registrirati pri ESMA-i.

2. Vanjski ocjenjivači registrirani pri ESMA-i dužni su u svakom trenutku ispunjavati uvjete za registraciju iz članka 15. stavka 2.

3. Na državne revizore i druge javne subjekte koje državni izdavatelji ovlaste za procjenu usklađenosti s ovom Uredbom ne primjenjuju se odredbe glave III. i IV. ove Uredbe.

Članak 15.
Zahtjev za registraciju vanjskog ocjenjivača europskih zelenih obveznica

1. Zahtjev za registraciju vanjskog ocjenjivača europskih zelenih obveznica sadržava sve sljedeće informacije:

   (a) puni naziv podnositelja zahtjeva, adresu registriranog sjedišta u Uniji i adresu internetskih stranica podnositelja zahtjeva te identifikacijsku oznaku pravne osobe (LEI), ako je dostupna;

   (b) ime i podatke za kontakt osobe za kontakt;

   (c) pravni status podnositelja zahtjeva;

   (d) vlasničku strukturu podnositelja zahtjeva;

   (e) identitet članova višeg rukovodstva podnositelja zahtjeva i stupanj njihovih kvalifikacija, iskustva i osposobljavanja;

   (f) broj analitičara, zaposlenika i drugih osoba koje izravno sudjeluju u ocjenjivanju te stupanj njihova iskustva i osposobljavanja;

   (g) opis postupaka i metodologija koje podnositelj zahtjeva primjenjuje u svrhu ocjene prije izdavanja iz članka 8. i ocjene nakon izdavanja iz članka 9.;

   (h) politike i postupke koje podnositelj zahtjeva primjenjuje u svrhu utvrđivanja, rješavanja i objavljivanja sukoba interesa iz članka 27.;

   (i) ovisno o slučaju, dokumente i informacije o postojećim ili planiranim aranžmanima za eksternalizaciju aktivnosti vanjskog ocjenjivača obuhvaćenih ovom Uredbom, uključujući informacije o subjektima koji preuzimaju eksternalizirane funkcije;

   (j) ovisno o slučaju, informacije o drugim aktivnostima podnositelja zahtjeva.

2. ESMA je dužna registrirati podnositelje zahtjeva kao vanjske ocjenjivače samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) više rukovodstvo podnositelja zahtjeva:

i. ima dovoljno dobar ugled;

ii. dovoljno je stručno da može zajamčiti da podnositelj zahtjeva može obavljati poslove vanjskog ocjenjivača propisane u skladu s ovom Uredbom;

iii. ima dovoljne stručne kvalifikacije;

iv. ima iskustva u osiguranju kvalitete i kontroli kvalitete, ocjenjivanju prije i nakon izdavanja i financijskim uslugama;

(b) broj analitičara, zaposlenika i drugih osoba koje izravno sudjeluju u ocjenjivanju te stupanj njihova iskustva i osposobljavanja dovoljni su za obavljanje poslova vanjskog ocjenjivača propisanih u skladu s ovom Uredbom;

(c) interni aranžmani kojima se osigurava usklađenost sa zahtjevima iz poglavlja II. ovog odjeljka primjereni su i učinkoviti.

3. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od njegova primitka.

Ako zahtjev nije potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva i određuje rok do kojeg podnositelj zahtjeva treba dostaviti dodatne informacije.

Ako je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva.

4. ESMA registrira ili odbija registrirati podnositelja zahtjeva u roku od 45 radnih dana od primitka potpunog zahtjeva.

ESMA može rok iz prvog podstavka produljiti za 15 radnih dana ako podnositelj zahtjeva namjerava eksternalizirati svoje aktivnosti vanjskog ocjenjivača.

ESMA u pisanom obliku obavještava podnositelja zahtjeva o odobravanju ili odbijanju njegove registracije za obavljanje poslova vanjskog ocjenjivača. Odluka o odobravanju ili odbijanju registracije obrazložena je i počinje proizvoditi učinke petog radnog dana nakon njezina donošenja.

5. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji iz stavka 2. točaka (a) i (b).

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

6. ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju standardni obrasci, predlošci i postupci za dostavu informacija iz stavka 1.

ESMA pri izradi nacrta provedbenih tehničkih standarda vodi računa o digitalnim načinima registracije.

ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 16.

Bitne promjene relevantne za registraciju

1. Vanjski ocjenjivač dužan je obavijestiti ESMA-u o svim bitnim promjenama informacija dostavljenih u skladu s člankom 15. stavkom 1. ili činjeničnog stanja na koje se odnose informacije iz članka 15. stavka 1. prije provedbe takvih promjena.

   ESMA je dužna analizirati te bitne promjene. Ako ESMA uloži prigovor na takve bitne promjene, dužna je o tome obavijestiti vanjskog ocjenjivača u roku od dva mjeseca od primitka obavijesti o tim promjenama i obrazložiti svoj prigovor. Promjene iz prvog podstavka mogu se provesti samo ako ESMA u tom razdoblju ne uloži prigovor na te promjene.

2. ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se utvrđuju standardni obrasci, predlošci i postupci za dostavu informacija iz stavka 1.

   ESMA pri izradi nacrta provedbenih tehničkih standarda vodi računa o digitalnim načinima registracije.

   ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

   Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 17.

Jezična pravila

Vanjski ocjenjivač zahtjev za registraciju iz članka 15. podnosi na nekom od službenih jezika institucija Unije. Odredbe Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju[45] primjenjuju se *mutatis mutandis* na svu ostalu komunikaciju između ESMA-e i vanjskih ocjenjivača i njihovih zaposlenika.

Poglavlje II.
Organizacijski zahtjevi, procesi i dokumenti o upravljanju

Članak 18.

Opća načela

1. Vanjski ocjenjivači koriste odgovarajuće sustave, resurse i procedure u svrhu ispunjenja svojih obveza u skladu s ovom Uredbom.

2. Vanjski ocjenjivači prate i evaluiraju adekvatnost i učinkovitost svojih sustava, resursa i procedura uspostavljenih u skladu s ovom Uredbom najmanje jedanput godišnje i poduzimaju odgovarajuće mjere za uklanjanje nedostataka.

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji za ocjenu primjerenosti, adekvatnosti i učinkovitosti sustava, resursa, mehanizama i procedura vanjskih ocjenjivača iz stavaka 1. i 2.

   ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

[45] SL 17, 6.10.1958., str. 385/58.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 19.
Više rukovodstvo

1. Više rukovodstvo vanjskog ocjenjivača dužno je osigurati sljedeće:

   (a) dobro i razborito upravljanje vanjskim ocjenjivačem;

   (b) neovisnost u aktivnostima procjene;

   (c) pravilnu identifikaciju, rješavanje i objavljivanje sukoba interesa;

   (d) trajnu usklađenost vanjskog ocjenjivača sa zahtjevima iz ove Uredbe.

2. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji za dobro i razborito upravljanje vanjskim ocjenjivačem iz stavka 1. točke (a).

   ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

   Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 20.
Analitičari i zaposlenici vanjskog ocjenjivača te druge osobe koje izravno sudjeluju u njegovim aktivnostima ocjenjivanja

1. Vanjski ocjenjivači dužni su se pobrinuti da njihovi analitičari i zaposlenici, kao i sve druge osobe čije su im usluge stavljene na raspolaganje ili su pod njihovom kontrolom i koje izravno sudjeluju u aktivnostima ocjenjivanja, imaju neophodno znanje i iskustvo za poslove koji su im dodijeljeni.

2. Vanjski ocjenjivači dužni su se pobrinuti da osobama iz stavka 1. nije dopušteno inicirati pregovore ili sudjelovati u pregovorima o naknadama ili plaćanjima sa subjektom koji se ocjenjuje, povezanom trećom osobom ili osobom izravno ili neizravno povezanom odnosom kontrole sa subjektom koji se ocjenjuje.

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji za ocjenu primjerenosti znanja i iskustva osoba iz stavka 1.

   ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

   Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 21.
Funkcija praćenja usklađenosti

1. Vanjski ocjenjivači dužni su uspostaviti i održavati trajnu i učinkovitu funkciju praćenja usklađenosti aktivnosti koje se obavljaju s ovom Uredbom.

2. Vanjski ocjenjivači dužni su se pobrinuti da funkcija praćenja usklađenosti:

(a) raspolaže sredstvima za primjereno i neovisno izvršavanje svojih odgovornosti;

(b) ima neophodne resurse i stručno znanje te pristup svim relevantnim informacijama;

(c) ne prati niti ocjenjuje vlastite aktivnosti;

(d) ne dobiva naknadu za poslovne rezultate vanjskog ocjenjivača.

3. Nalazi funkcije praćenja usklađenosti stavljaju se na raspolaganje nadzornom tijelu ili, ovisno o slučaju, administrativnom tijelu vanjskog ocjenjivača.

4. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji na temelju kojih se ocjenjuje raspolaže li funkcija praćenja usklađenosti sredstvima za primjereno i neovisno izvršavanje svojih odgovornosti u skladu sa stavkom 2. točkom (a) te kriteriji na temelju kojih se ocjenjuje ima li funkcija praćenja usklađenosti neophodne resurse i stručno znanje te pristup svim relevantnim informacijama u skladu sa stavkom 2. točkom (b).

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 22.

Interne politike i procedure

1. Vanjski ocjenjivači donose i provode interne politike dužne pažnje i procedure kojima se osigurava da poslovni interesi ne narušavaju neovisnost ili ispravnost aktivnosti ocjenjivanja.

2. Vanjski ocjenjivači donose i provode primjerene administrativne i računovodstvene postupke, mehanizme interne kontrole te aranžmane za učinkovitu kontrolu i zaštitu sustava za obradu informacija.

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji za ocjenu primjerenosti administrativnih i računovodstvenih postupaka, mehanizama interne kontrole te aranžmana za učinkovitu kontrolu i zaštitu sustava za obradu informacija iz stavka 2.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 23.

Metodologije ocjenjivanja i informacije koje se koriste za ocjene prije i nakon izdavanja

1. Vanjski ocjenjivači donose i provode mjere kojima se osigurava da se njihove ocjene prije izdavanja iz članka 8. i ocjene nakon izdavanja iz članka 9. temelje na detaljnoj analizi svih informacija koje su im dostupne i koje su, prema njihovim metodologijama, relevantne za njihovu analizu.

2. Vanjski ocjenjivači za ocjenu prije i nakon izdavanja koriste informacije dovoljne kvalitete i iz pouzdanih izvora.

3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju kriteriji na temelju kojih se ocjenjuje jesu li informacije iz stavka 2. dovoljne kvalitete i jesu li izvori iz stavka 2. pouzdani.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 24.

Pogreške u metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni

1. Vanjski ocjenjivači koji saznaju za pogreške u svojim metodologijama ocjenjivanja ili u njihovoj primjeni koje bitno utječu na ocjenu prije izdavanja iz članka 8. ili ocjenu nakon izdavanja iz članka 9. dužni su odmah o tome obavijestiti ESMA-u i izdavatelje europskih zelenih obveznica na koje te pogreške utječu te objasniti pogreške.

2. Vanjski ocjenjivači objavljuju pogreške iz stavka 1. na svojim internetskim stranicama, zajedno s revidiranom ocjenom prije ili nakon izdavanja, ako je relevantno. U revidiranim dokumentima navode se razlozi za promjene.

Članak 25.

Eksternalizacija

1. Vanjski ocjenjivači koji eksternaliziraju svoje aktivnosti ocjenjivanja trećim pružateljima usluga dužni su se pobrinuti da su ti treći pružatelji usluga osposobljeni i da imaju kapaciteta za pouzdano i stručno obavljanje tih aktivnosti ocjenjivanja. Ti vanjski ocjenjivači dužni su se pobrinuti i da eksternalizacija bitno ne umanjuje kvalitetu njihove interne kontrole i ESMA-in nadzor njihove usklađenosti s ovom Uredbom.

2. Vanjski ocjenjivači ne eksternaliziraju svoju funkciju praćenja usklađenosti.

3. Vanjski ocjenjivači dužni su obavijestiti ESMA-u o eksternaliziranim aktivnostima ocjenjivanja, što uključuje specifikaciju ljudskih i tehničkih resursa potrebnih za obavljanje svake od tih aktivnosti.

4. Vanjski ocjenjivači koji eksternaliziraju aktivnosti ocjenjivanja dužni su osigurati da eksternalizacija ne umanji i ne oslabi kapacitet članova višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela vanjskog ocjenjivača za obavljanje njihovih funkcija ili dužnosti.

5. Vanjski ocjenjivači dužni su se pobrinuti da treći pružatelji usluga surađuju s ESMA-om u vezi s eksternaliziranim aktivnostima ocjenjivanja.

6. Vanjski ocjenjivači snose odgovornost za eksternalizirane aktivnosti i donose organizacijske mjere kojima se osigurava sljedeće:

(a) ocjenjuju obavlja li treći pružatelj usluga eksternalizirane aktivnosti ocjenjivanja djelotvorno i u skladu s primjenjivim propisima Unije i nacionalnim propisima i regulatornim zahtjevima i ispravlja li na odgovarajući način utvrđene propuste;

(b) utvrđuju se potencijalni rizici povezani s eksternaliziranim aktivnostima;

(c) adekvatno periodično praćenje eksternaliziranih aktivnosti ocjenjivanja;

(d) odgovarajući postupci kontrole eksternaliziranih aktivnosti ocjenjivanja, uključujući učinkovit nadzor eksternaliziranih aktivnosti ocjenjivanja i svih potencijalnih rizika kod vanjskog pružatelja usluga;

(e) odgovarajući poslovni kontinuitet eksternaliziranih aktivnosti ocjenjivanja.

Za potrebe točke (e) vanjski ocjenjivači dužni su ishoditi informacije o aranžmanima kontinuiteta poslovanja trećih pružatelja usluga, ocijeniti njihovu kvalitetu i prema potrebi zatražiti poboljšanja tih aranžmana.

7. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju:

(a) kriteriji za ocjenu sposobnosti i kapaciteta trećih pružatelja usluga za pouzdano i stručno obavljanje aktivnosti ocjenjivanja;

(b) kriteriji kojima se osigurava da obavljanje aktivnosti ocjenjivanja bitno ne umanjuje kvalitetu interne kontrole vanjskih ocjenjivača ili ESMA-in nadzor usklađenosti vanjskih ocjenjivača s ovom Uredbom.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 26.
Zahtjevi za vođenje evidencije

1. Vanjski ocjenjivači dužni su voditi odgovarajuću evidenciju o sljedećem:

(a) identitetu osoba koje sudjeluju u utvrđivanju sadržaja i odobravanju ocjena prije izdavanja iz članka 8. i ocjena nakon izdavanja iz članka 9. te datumima donošenja odluka o odobrenju ocjena prije i nakon izdavanja;

(b) dokumentaciji o procedurama i metodologijama koje vanjski ocjenjivači primjenjuju pri ocjenjivanju i sastavljanju ocjena prije i nakon izdavanja;

(c) internim dokumentima, uključujući informacije koje nisu javno dostupne, na temelju kojih su sastavljene sve objavljene ocjene prije i nakon izdavanja;

(d) procedurama i mjerama koje vanjski ocjenjivači provode radi usklađivanja s ovom Uredbom;

(e) preslikama internih i eksternih priopćenja o aktivnostima ocjenjivanja, među ostalim priopćenja u elektroničkom obliku, koja su vanjski ocjenjivač i njegovi zaposlenici primili i poslali.

2. Evidencija i dokumenti iz stavka 1. čuvaju se pet godina i na zahtjev stavljaju ESMA-i na raspolaganje.

3. Ako ESMA u skladu s člankom 51. stavkom 1. povuče registraciju vanjskog ocjenjivača, taj je vanjski ocjenjivač dužan evidenciju i dokumente čuvati dodatnih pet godina. Evidencija i dokumenti u kojima se utvrđuju prava i obveze vanjskog ocjenjivača i izdavatelja europske zelene obveznice u skladu s ugovorom o pružanju usluga ocjenjivanja čuvaju se za trajanja odnosa s tim izdavateljem.

Članak 27.

Sukob interesa i povjerljivost informacija

1. Vanjski ocjenjivači dužni su identificirati, otkloniti, rješavati i transparentno objavljivati svaki postojeći ili mogući sukob interesa, neovisno o tome odnosi li se na njihove analitičare ili zaposlenike, osobe koje su ugovornim odnosom povezane s vanjskim ocjenjivačima i koje izravno sudjeluju u aktivnostima ocjenjivanja ili osobe koje odobravaju ocjene prije i nakon izdavanja.

2. Naknade koje vanjski ocjenjivači zaračunavaju za usluge ocjenjivanja ne ovise o rezultatu ocjene prije i nakon izdavanja niti o nekom drugom rezultatu ili ishodu obavljenih poslova.

3. Analitičari, zaposlenici vanjskog ocjenjivača i druge osobe koje su ugovornim odnosom povezane s vanjskim ocjenjivačima i izravno sudjeluju u aktivnostima ocjenjivanja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne.

4. Vanjski ocjenjivači dužni su osigurati da njihovi analitičari i zaposlenici ili druge fizičke osobe koje su ugovornim odnosom povezane s vanjskim ocjenjivačima i izravno sudjeluju u aktivnostima ocjenjivanja:

   (a) poduzimaju sve potrebne mjere za zaštitu imovine i evidencije u posjedu vanjskog ocjenjivača od prijevare, krađe ili zlouporabe, vodeći računa o prirodi, veličini i složenosti njihova poslovanja te prirodi i opsegu njihovih aktivnosti ocjenjivanja;

   (b) ne objavljuju informacije o ocjenama prije i nakon izdavanja i mogućim budućim ocjenama prije i nakon izdavanja, nikome osim izdavateljima koji su zatražili ocjenu od vanjskog ocjenjivača;

   (c) koriste i razmjenjuju povjerljive informacije samo za potrebe aktivnosti ocjenjivanja.

Članak 28.

Pružanje drugih usluga

Vanjski ocjenjivači koji pružaju i druge usluge, osim ocjenjivanja, dužni su osigurati da te druge usluge ne stvaraju sukob interesa s njihovim aktivnostima ocjenjivanja europskih zelenih obveznica. Ti vanjski ocjenjivači dužni su u svojim ocjenama prije i nakon izdavanja objaviti sve druge usluge pružene ocijenjenom subjektu ili povezanim trećim stranama.

Poglavlje III.
Ocjene prije i nakon izdavanja

Članak 29.

Upućivanja na ESMA-u ili druga nadležna tijela

Vanjski ocjenjivači u svojim ocjenama prije i nakon izdavanja ne smiju upućivati na ESMA-u i nadležna tijela na način koji bi mogao navesti na zaključak da ESMA ili neko nadležno tijelo potvrđuje ili odobrava ocjenu ili aktivnosti ocjenjivanja vanjskog ocjenjivača.

Članak 30.

Objava ocjena prije i nakon izdavanja

1. Vanjski ocjenjivači na svojim internetskim stranicama objavljuju i bez naknade stavljaju na raspolaganje sljedeće:

   (a) u posebnom odjeljku naslovljenom „Standard za europske zelene obveznice – ocjene prije izdavanja”, dane ocjene prije izdavanja;

   (b) u posebnom odjeljku naslovljenom „Standard za europske zelene obveznice – ocjene nakon izdavanja”, dane ocjene nakon izdavanja.

2. Ocjene prije izdavanja iz stavka 1. točke (a) stavljaju se na raspolaganje javnosti u razumnom roku prije početka ponude javnosti ili uvrštenja za trgovanje određene europske zelene obveznice.

3. Ocjene nakon izdavanja iz stavka 1. točke (b) stavljaju se na raspolaganje javnosti odmah nakon što vanjski ocjenjivač ocijeni izvještaje o dodjeli primitaka.

4. Ocjene prije izdavanja iz stavka 1. točke (a) i ocjene nakon izdavanja iz stavka 1. točke (b) ostaju javno dostupne nakon objave na internetskim stranicama vanjskog ocjenjivača barem do dospijeća obveznice.

5. Vanjski ocjenjivači koji odluče prestati davati ocjene prije ili nakon izdavanja dužni su objaviti informacije o razlozima za tu odluku u odjeljcima iz stavka 1. točaka (a) i (b), odmah nakon takve odluke.

Poglavlje IV.
Usluge vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja

Članak 31.

Opće odredbe

1. Vanjski ocjenjivači iz trećih zemalja mogu svoje usluge pružati izdavateljima europskih zelenih obveznica u skladu s ovom Uredbom ako su upisani u registar vanjskih ocjenjivača treće zemlje koji ESMA vodi u skladu s člankom 59.

2. ESMA je dužna registrirati vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje koji podnese zahtjev za pružanje usluga vanjskog ocjenjivanja u skladu s ovom Uredbom u cijeloj Uniji u skladu sa stavkom 1. samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

   (a) Komisija je donijela odluku u skladu s člankom 32. stavkom 1.;

   (b) vanjski ocjenjivač iz treće zemlje registriran je ili mu je izdano odobrenje za pružanje usluga vanjskog ocjenjivanja u Uniji i podliježe djelotvornom nadzoru i provedbi kojima se osigurava usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju u toj trećoj zemlji;

   (c) uspostavljeni su sporazumi o suradnji u skladu sa člankom 32. stavkom 3.

3. Vanjskom ocjenjivaču iz treće zemlje registriranom u skladu s ovim člankom ne nameću se dodatni zahtjevi o pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom.

4. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje iz stavka 1. dostavlja svoj zahtjev ESMA-i nakon što Komisija donese odluku iz članka 32. kojom se utvrđuje da je pravni i nadzorni okvir treće zemlje u kojoj je vanjski ocjenjivač iz treće zemlje registriran ili ima odobrenje za rad jednakovrijedan zahtjevima opisanima u članku 32. stavku 1.

5. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje dužan je zahtjev iz prvog stavka podnijeti na obrascima i predlošcima iz članka 15.

6. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev dužan je ESMA-i dostaviti sve informacije potrebne za njegovu registraciju.

7. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva u roku od 20 radnih dana od njegova primitka. Ako zahtjev nije potpun, ESMA utvrđuje rok u kojem vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji podnosi zahtjev treba dostaviti dodatne informacije.

8. Odluka o registraciji temelji se na uvjetima utvrđenima u stavku 2.

9. U roku od 45 radnih dana od podnošenja potpunog zahtjeva, ESMA u pisanom obliku i s potpuno obrazloženim objašnjenjem obavještava vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje koji je podnio zahtjev je li registracija odobrena ili odbijena.

10. Vanjski ocjenjivači iz treće zemlje koji pružaju usluge u skladu s ovim člankom dužni su prije početka pružanja usluga izdavateljima europskih zelenih obveznica s poslovnim nastanom u Uniji ponuditi da će za sve sporove u vezi s tim uslugama prihvatiti nadležnost suda ili arbitražnog suda u državi članici.

Članak 32.
Odluka o jednakovrijednosti

1. Komisija može donijeti odluku u vezi s trećom zemljom u kojoj se navodi da se pravnim i nadzornim sustavima te treće zemlje osigurava da vanjski ocjenjivači koji su registrirani ili imaju odobrenje za rad u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće organizacijske zahtjeve i zahtjeve u pogledu poslovnog ponašanja čiji je učinak jednakovrijedan zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i provedbenim mjerama donesenima na temelju ove Uredbe te da se pravnim okvirom te treće zemlje osigurava učinkovit jednakovrijedan sustav za priznavanje vanjskih ocjenjivača koji su registrirani ili im je izdano odobrenje za rad u skladu s pravnim sustavom treće zemlje.

2. Može se smatrati da okvir treće zemlje za organizaciju i poslovno ponašanje ima jednakovrijedan učinak ako ispunjava sljedeće uvjete:

   (a) subjekti koji pružaju usluge vanjskog ocjenjivanja u toj trećoj zemlji dužni su se registrirati ili ishoditi odobrenje za rad te podliježu kontinuiranom djelotvornom nadzoru i provedbi;

   (b) subjekti koji pružaju usluge vanjskog ocjenjivanja dužni su ispuniti odgovarajuće organizacijske zahtjeve u području funkcija unutarnje kontrole; i

   (c) subjekti koji pružaju usluge vanjskog ocjenjivanja dužni su poštovati pravila primjerenog poslovnog ponašanja.

3. ESMA utvrđuje sporazume o suradnji s relevantnim nadležnim tijelima trećih zemalja čiji su pravni i nadzorni okviri priznati stvarno jednakovrijednima u skladu sa stavkom 1. Takvim sporazumima utvrđuju se svi sljedeći postupci:

   (a) mehanizam razmjene informacija između ESMA-e i nadležnih tijela dotičnih trećih zemalja, uključujući pristup svim informacijama koje ESMA zatraži o vanjskim ocjenjivačima iz trećih zemalja koji su registrirani ili im je izdano odobrenje za rad u trećim zemljama;

   (b) mehanizam promptnog obavještavanja ESMA-e ako nadležno tijelo treće zemlje smatra da vanjski ocjenjivač iz treće zemlje kojeg nadzire i kojeg je

ESMA upisala u registar iz članka 59. krši uvjete registracije ili odobrenja za rad ili drugi propis koji je obvezan poštovati;

(c) postupci koji se odnose na koordinaciju nadzornih aktivnosti, te ako je potrebno, izravni nadzor.

4. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje s poslovnim nastanom u zemlji čiji je pravni i nadzorni okvir priznat stvarno jednakovrijednim u skladu sa stavkom 1. i koji je upisan u registar iz članka 59. može pružati usluge obuhvaćene registracijom izdavateljima europskih zelenih obveznica u cijeloj Uniji.

5. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje prestaje koristiti prava iz članka 31. ako Komisija povuče svoju odluku na temelju stavka 1. ovog članka za tu treću zemlju.

Članak 33.

Oduzimanje registracije vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje

1. ESMA povlači registraciju vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje iz registra uspostavljenog u skladu s člankom 59. ako je ispunjen jedan ili više od sljedećih uvjeta:

(a) ESMA na osnovi dokumentiranih dokaza ima dobro utemeljene razloge vjerovati da vanjski ocjenjivač iz treće zemlje prilikom pružanja usluga u Uniji djeluje na način koji očito šteti interesima ulagatelja ili urednom funkcioniranju tržištâ; ili

(b) ESMA na osnovi dokumentiranih dokaza ima dobro utemeljene razloge vjerovati da je vanjski ocjenjivač iz treće zemlje prilikom pružanja usluga u Uniji ozbiljno prekršio odredbe koje se na njega primjenjuju u toj trećoj zemlji i na temelju kojih je Komisija donijela odluku u skladu s člankom 32. stavkom 1.;

(c) ESMA je uputila predmet nadležnom tijelu treće zemlje i to nadležno tijelo treće zemlje nije poduzelo odgovarajuće mjere za zaštitu ulagatelja i uredno funkcioniranje tržištâ u Uniji ili nije dokazalo da dotični vanjski ocjenjivač iz treće zemlje postupa u skladu sa zahtjevima koji se na njega primjenjuju u toj trećoj zemlji;

(d) ESMA je nadležno tijelo treće zemlje obavijestila o svojoj namjeri oduzimanja registracije vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje najmanje 30 dana unaprijed.

2. ESMA bez odgode obavještava Komisiju o svakoj mjeri donesenoj u skladu sa stavkom 1. te odluku objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

3. Komisija ocjenjuje važe li u odnosu na dotičnu treću zemlju i dalje uvjeti pod kojima je donesena odluka u skladu s člankom 32. stavkom 1.

Članak 34.

Priznavanje vanjskog ocjenjivača koji se nalazi u trećoj zemlji

1. Dok se ne donese odluka o jednakovrijednosti na temelju članka 32. stavka 1., vanjski ocjenjivač iz treće zemlje može pružati usluge u skladu s ovom Uredbom ako ga ESMA prethodno prizna u skladu s ovim člankom.

2. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji namjerava ishoditi prethodno priznanje iz stavka 1. dužan je ispuniti zahtjeve iz članaka od 15. do 30. i članaka od 47. do 49.

3. Vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji namjerava ishoditi prethodno priznanje iz stavka 1. ima pravnog zastupnika koji se nalazi u Uniji. Taj pravni zastupnik:

(a) dužan je zajedno s vanjskim ocjenjivačem iz treće zemlje osigurati da potonji usluge iz ove Uredbe pruža u skladu sa zahtjevima iz stavka 2. te u tom pogledu odgovara ESMA-i za postupanje vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje u Uniji;

(b) djeluje u ime vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje kao glavna točka kontakta s ESMA-om i drugim osobama u Uniji u pogledu obveza vanjskog ocjenjivača u skladu s ovom Uredbom;

(c) ima dostatno znanje, stručnost i resurse za ispunjavanje obveza iz ovog stavka.

4. U zahtjevu ESMA-i za prethodno priznanje iz stavka 1. navode se sve informacije potrebne kako bi se ESMA uvjerila da je vanjski ocjenjivač iz treće zemlje poduzeo sve potrebne mjere za ispunjavanje zahtjeva iz stavaka 2. i 3. te, prema potrebi, upućuje na nadležno tijelo odgovorno za nadzor vanjskog ocjenjivača u trećoj zemlji.

5. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva za prethodno priznanje u roku od 20 radnih dana od njegova primitka.

Ako zahtjev nije potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva i utvrđuje rok do kojeg treba dostaviti dodatne informacije.

Ako je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva.

U roku od 45 radnih dana od primitka potpunog zahtjeva iz prvog podstavka ovog stavka, ESMA provjerava jesu li ispunjeni uvjeti iz stavaka 2. i 3.

ESMA obavještava podnositelja zahtjeva o priznavanju ili odbijanju njegova priznavanja kao vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje. Odluka o priznavanju ili odbijanju priznavanja obrazložena je i počinje proizvoditi učinke petog radnog dana nakon njezina donošenja.

6. ESMA suspendira ili, prema potrebi, oduzima priznanje dano u skladu sa stavkom 5. ako na osnovi dokumentiranih dokaza ima dobro utemeljene razloge smatrati da vanjski ocjenjivač iz treće zemlje djeluje na način koji očito šteti interesima korisnika njegovih usluga ili urednom funkcioniranju tržištâ ili da je vanjski ocjenjivač iz treće zemlje ozbiljno prekršio odgovarajuće zahtjeve iz ove Uredbe ili da je dao lažne izjave ili na neki drugi nepropisan način ishodio priznanje.

7. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju oblik i sadržaj zahtjeva iz stavka 4.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 16 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*].

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 35.

Potvrđivanje usluga iz ove Uredbe koje se pružaju iz treće zemlje

1. Vanjski ocjenjivač koji se nalazi u Uniji i registriran je u skladu s člankom 15. te upisan u registar u skladu s člankom 59. može od ESMA-e zatražiti da mu odobri

potvrđivanje usluga koje vanjski ocjenjivač iz treće zemlje kontinuirano pruža u Uniji, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) vanjski ocjenjivač koji potvrđuje navedene usluge provjerio je i ESMA-i može kontinuirano dokazivati da vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji pruža potvrđene usluge u skladu s ovom Uredbom ispunjava, na obveznoj ili dobrovoljnoj osnovi, zahtjeve koji su barem jednako strogi kao zahtjevi iz ove Uredbe;

(b) vanjski ocjenjivač koji potvrđuje navedene usluge dovoljno je stručan da djelotvorno prati kako vanjski ocjenjivač iz treće zemlje pruža usluge iz ove Uredbe i da upravlja povezanim rizicima;

(c) usluge vanjskog ocjenjivača iz treće zemlje koriste se iz nekog od sljedećih objektivnih razloga:

i. posebnosti odnosnih tržišta ili ulaganja;

ii. blizina potvrđenog ocjenjivača tržištima, izdavateljima ili ulagateljima u trećoj zemlji;

iii. stručno znanje ocjenjivača iz treće zemlje o pružanju usluga vanjskog ocjenjivanja ili o određenim tržištima ili ulaganjima.

2. Vanjski ocjenjivač koji podnosi zahtjev za potvrđivanje iz stavka 1. dostavlja sve potrebne informacije kako bi se ESMA uvjerila da su u trenutku podnošenja zahtjeva ispunjeni svi uvjeti iz tog stavka.

3. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva za potvrđivanje iz stavka 1. u roku od 20 radnih dana od njegova primitka.

Ako zahtjev nije potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva i utvrđuje rok do kojeg treba dostaviti dodatne informacije.

Ako je zahtjev potpun, ESMA o tome obavještava podnositelja zahtjeva.

U roku od 45 radnih dana od zaprimanja potpunog zahtjeva ESMA taj zahtjev razmatra i donosi odluku o odobravanju ili odbijanju potvrđivanja.

ESMA obavještava podnositelja zahtjeva o svojoj odluci o potvrđivanju iz stavka 1. Odluka je obrazložena i počinje proizvoditi učinke petog radnog dana nakon njezina donošenja.

4. Usluge iz ove Uredbe koje pruža potvrđeni vanjski ocjenjivač iz treće zemlje smatraju se uslugama koje pruža vanjski ocjenjivač koji ih potvrđuje. Vanjski ocjenjivač koji potvrđuje navedene usluge ne smije to potvrđivanje koristiti za izbjegavanje zahtjeva iz ove Uredbe.

5. Vanjski ocjenjivač koji je potvrdio usluge koje u skladu s ovom Uredbom pruža vanjski ocjenjivač iz treće zemlje ostaje u potpunosti odgovoran za takve usluge i za poštovanje obveza iz ove Uredbe.

6. Ako ima dobro utemeljene razloge smatrati da uvjeti iz stavka 1. više nisu ispunjeni, ESMA ima pravo zatražiti od vanjskog ocjenjivača koji potvrđuje navedene usluge da ih prestane potvrđivati.

7. Vanjski ocjenjivač koji potvrđuje usluge koje u skladu s ovom Uredbom pruža vanjski ocjenjivač iz treće zemlje objavljuje informacije iz članka 13. na svojim internetskim stranicama.

8. Vanjski ocjenjivač koji potvrđuje usluge koje u skladu s ovom Uredbom pruža vanjski ocjenjivač iz treće zemlje jednom godišnje izvještava ESMA-u o uslugama koje je potvrdio u prethodnih dvanaest mjeseci.

Glava IV.
Nadzor koji provode nadležna tijela i ESMA

Poglavlje 1.
Nadležna tijela

Članak 36.

Nadzor koji provode nadležna tijela

Nadležna tijela određena na temelju članka 31. Uredbe (EU) 2017/1129 osiguravaju primjenu članaka od 8. do 13. ove Uredbe.

Članak 37.

Ovlasti nadležnih tijela

1. Radi obavljanja dužnosti iz ove Uredbe nadležna tijela imaju, u skladu s nacionalnim pravom, barem sljedeće nadzorne i istražne ovlasti:

   (a) zahtijevati od izdavatelja da informacije iz Priloga I. uključe u informativni sažetak o europskoj zelenoj obveznici;

   (b) zahtijevati od izdavatelja da objavljuju godišnje izvještaje o dodjeli primitaka ili da u godišnje izvještaje o dodjeli primitaka uvrste informacije o svim elementima iz Priloga II.;

   (c) zahtijevati od izdavatelja da objave izvještaj o utjecaju na okoliš ili da u izvještaj o utjecaju na okoliš uvrste informacije o svim elementima iz Priloga III.;

   (d) zahtijevati od revizora i višeg rukovodstva izdavatelja da dostave informacije i dokumente;

   (e) suspendirati ponudu europskih zelenih obveznica na najviše 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju, ako postoji osnovana sumnja da su prekršene odredbe iz članaka od 8. do 13. ove Uredbe;

   (f) zabraniti ili suspendirati oglašavanje ili od izdavatelja europskih zelenih obveznica ili uključenih financijskih posrednika zahtijevati da prekinu ili suspendiraju oglašavanje na najviše 10 uzastopnih radnih dana u svakom pojedinom slučaju, ako postoji osnovana sumnja da su prekršeni članci od 8. do 13. ove Uredbe;

   (g) objaviti činjenicu da izdavatelj europskih zelenih obveznica ne ispunjava svoje obveze iz članaka od 8. do 13. ove Uredbe;

   (h) provoditi izravni nadzor ili istragu na mjestima koja nisu privatni stambeni prostori fizičkih osoba te u tu svrhu ulaziti u prostore radi pristupa dokumentima i drugim podacima u bilo kojem obliku ako postoji osnovana sumnja da dokumenti i drugi podaci povezani s predmetom nadzora ili istrage mogu biti relevantni za dokazivanje povrede ove Uredbe.

   Ako je to potrebno prema nacionalnom pravu, nadležno tijelo može od relevantnog pravosudnog tijela zatražiti da odluči o primjeni ovlasti iz prvog podstavka.

2. Nadležna tijela izvršavaju svoje dužnosti i ovlasti iz stavka 1. na bilo koji od sljedećih načina:

(a) izravno;

(b) u suradnji s drugim tijelima;

(c) pod svojom odgovornošću, delegiranjem drugim tijelima;

(d) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

3. Države članice osiguravaju uvođenje odgovarajućih mjera kako bi nadležna tijela imala sve nadzorne i istražne ovlasti potrebne za obavljanje svojih dužnosti.

4. Smatra se da osoba koja dostavi informacije nadležnom tijelu u skladu s ovom Uredbom ne krši ograničenja objavljivanja informacija uvedena ugovorom, zakonom ili drugim propisom te ne snosi odgovornost bilo koje vrste u vezi takvim obavještavanjem.

Članak 38.
Suradnja nadležnih tijela

1. Nadležna tijela surađuju za potrebe ove Uredbe. Razmjenjuju informacije bez nepotrebne odgode te surađuju u istražnim radnjama, nadzornim aktivnostima i aktivnostima provedbe.

Ako su države članice, u skladu s člankom 41. stavkom 3., propisale kaznene sankcije za povrede ove Uredbe, dužne su se pobrinuti da se uvedu odgovarajuće mjere kako bi nadležna tijela imala sve ovlasti koje su im potrebne da stupe u kontakt s pravosudnim tijelima u svojoj zemlji kako bi dobila određene informacije o kaznenim istragama ili postupcima pokrenutima zbog mogućih povreda ove Uredbe te kako bi ih dostavila drugim nadležnim tijelima radi ispunjenja obveze međusobne suradnje za potrebe ove Uredbe.

2. Nadležno tijelo može odbiti zahtjev za informacije ili zahtjev za suradnju u istrazi samo u nekoj od sljedećih iznimnih okolnosti:

(a) ako bi prihvaćanje zahtjeva vjerojatno negativno utjecalo na njegovu vlastitu istragu, aktivnosti provedbe ili na kaznenu istragu;

(b) ako je u vezi s istim djelima i protiv istih osoba već pokrenut sudski postupak pred tijelima države članice kojoj je zahtjev upućen;

(c) ako je u vezi s istim osobama za iste radnje već donesena pravomoćna presuda u državi članici kojoj je upućen zahtjev.

3. Nadležno tijelo može zatražiti pomoć od nadležnog tijela druge države članice u pogledu izravnog nadzora ili istraga.

Kad nadležno tijelo zaprimi zahtjev od nadležnog tijela druge države članice da provede izravni nadzor ili istragu, može postupiti na jedan od sljedećih načina:

(a) samostalno provesti izravni nadzor ili istragu;

(b) dopustiti nadležnom tijelu koje je podnijelo zahtjev da sudjeluje u izravnom nadzoru ili istrazi;

(c) dopustiti nadležnom tijelu koje je podnijelo zahtjev da samostalno provede izravni nadzor ili istragu;

(d) imenovati revizore ili stručne osobe da provedu izravni nadzor ili istragu;

(e) podijeliti određene zadaće povezane s nadzornim aktivnostima s drugim nadležnim tijelima.

4. Nadležna tijela mogu se obratiti ESMA-i u situacijama u kojima se zahtjev za suradnju, posebno za razmjenu informacija, odbije ili po njemu ne postupi u razumnom roku. Ne dovodeći u pitanje članak 258. UFEU-a, u situacijama iz prve rečenice ovog stavka ESMA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

5. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi pobližeg određivanja informacija koje nadležna tijela trebaju razmjenjivati u skladu sa stavkom 1.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

6. ESMA može izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda radi utvrđivanja standardnih obrazaca, predložaka i postupaka za suradnju i razmjenu informacija među nadležnim tijelima.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 39.
Čuvanje poslovne tajne

1. Sve informacije koje razmjenjuju nadležna tijela na temelju ove Uredbe, a koje se odnose na poslovne ili operativne uvjete i druga gospodarska ili osobna pitanja, smatraju se povjerljivima i podliježu zahtjevima čuvanja poslovne tajne, osim ako nadležno tijelo pri njihovu priopćavanju navede da se takve informacije mogu objaviti ili ako je njihovo objavljivanje potrebno za pokretanje pravnog postupka.

2. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sve zaposlenike ili bivše zaposlenike nadležnog tijela ili svake treće strane kojoj je nadležno tijelo delegiralo svoje ovlasti. Informacije koje podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne ne smiju se otkrivati drugoj osobi ili tijelu, osim na temelju odredaba utvrđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Članak 40.
Mjere predostrožnosti

1. Nadležno tijelo države članice domaćina koje ima jasne i opravdane razloge vjerovati da je izdavatelj europske zelene obveznice počinio nepravilnosti ili prekršio svoje obveze iz ove Uredbe upućuje te nalaze nadležnom tijelu matične države članice i ESMA-i.

2. Ako, unatoč mjerama koje poduzme nadležno tijelo matične države članice, izdavatelj europske zelene obveznice nastavi kršiti ovu Uredbu, nadležno tijelo države članice domaćina, nakon što obavijesti nadležno tijelo matične države članice i ESMA-u, poduzima sve odgovarajuće mjere za zaštitu ulagatelja i o tome bez nepotrebne odgode obavještava Komisiju i ESMA-u.

3. Ako se nadležno tijelo ne slaže s nekom od mjera koje je poduzelo drugo nadležno tijelo na temelju stavka 2., ono može uputiti predmet ESMA-i. ESMA može djelovati

u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 41.

Administrativne sankcije i druge administrativne mjere

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne i istražne ovlasti nadležnih tijela na temelju članka 37. i pravo država članica da propišu i izriču kaznene sankcije, države članice u skladu s nacionalnim pravom osiguravaju da su nadležna tijela ovlaštena izreći administrativne sankcije i poduzeti odgovarajuće druge administrativne mjere, koje moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Te administrativne sankcije i druge administrativne mjere primjenjuju se barem na:

   (a) povrede članaka od 8. do 13.;

   (b) nesuradnju ili nepoštovanje istrage, nadzora ili zahtjeva iz članka 37.

   Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi pravila o administrativnim sankcijama iz prvog podstavka ako su do [datum početka primjene ove Uredbe] za povrede iz točke (a) ili točke (b) tog podstavka njihovim nacionalnim pravom već propisane kaznene sankcije. Donesu li države članice takvu odluku, dužne su Komisiju i ESMA-u podrobno izvijestiti o relevantnim dijelovima svojeg kaznenog prava.

   Države članice do [datum početka primjene ove Uredbe] podrobno obavještavaju Komisiju i ESMA-u o pravilima iz prvog i drugog podstavka. Komisiju i ESMA-u bez odgode obavještavaju o eventualnim naknadnim izmjenama tih pravila.

2. Države članice, u skladu s nacionalnim pravom, osiguravaju da nadležna tijela imaju ovlast za izricanje barem sljedećih administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera u slučaju povreda iz stavka 1. točke (a):

   (a) javna izjava u kojoj se navode odgovorna fizička ili pravna osoba i vrsta povrede u skladu s člankom 37. stavkom 1. točkom (g);

   (b) nalog kojim se od odgovorne fizičke ili pravne osobe traži da prekine s postupanjem koje čini povredu;

   (c) najviše administrativne novčane kazne u najmanje dvaput većem iznosu od iznosa dobiti koja je ostvarena ili gubitaka koji su izbjegnuti zbog povrede, ako ih je moguće utvrditi;

   (d) u slučaju pravne osobe, najviše administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje [500 000] EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajućem iznosu u nacionalnoj valuti na dan [unijeti datum stupanja na snagu], ili 0,5 % ukupnog godišnjeg prihoda te pravne osobe prema posljednjem raspoloživim financijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo;

   (e) u slučaju fizičke osobe, najviše administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje [50 000] EUR ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajućem iznosu u nacionalnoj valuti na dan [datum stupanja na snagu ove Uredbe].

   Za potrebe točke (d), ako je pravna osoba matično društvo ili društvo kći matičnog društva koje je dužno sastaviti konsolidirane financijske izvještaje u skladu s

Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća[46], odgovarajući ukupni godišnji prihod jest ukupni godišnji prihod ili odgovarajuća vrsta prihoda u skladu s relevantnim propisima Unije u području računovodstva prema posljednjim raspoloživim konsolidiranim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva.

3. Države članice mogu propisati dodatne sankcije ili mjere te više administrativne novčane kazne od onih propisanih ovom Uredbom.

Članak 42.
Izvršavanje ovlasti nadzora i izricanja sankcija

1. Pri određivanju vrste i razine administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera nadležna tijela uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući prema potrebi:

   (a) ozbiljnost i trajanje povrede;

   (b) stupanj odgovornosti osobe odgovorne za povredu;

   (c) financijsku snagu osobe odgovorne za povredu, na koju upućuje ukupni prihod odgovorne pravne osobe ili godišnji dohodak i neto imovina odgovorne fizičke osobe;

   (d) učinak povrede na interese malih ulagatelja;

   (e) značaj dobiti koju je osoba odgovorna za povredu ostvarila i gubitaka koje je izbjegla ili gubitaka koje su zbog povrede pretrpjele treće strane, ako ih je moguće utvrditi;

   (f) razinu suradnje osobe odgovorne za povredu s nadležnim tijelom, ne dovodeći u pitanje potrebu da se osigura povrat ostvarene dobiti ili izbjegnutog gubitka te osobe;

   (g) prethodne povrede koje je počinila osoba odgovorna za povredu;

   (h) mjere koje je osoba odgovorna za povredu poduzela nakon povrede kako bi spriječila njezino ponavljanje.

2. Pri izvršavanju ovlasti izricanja administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera na temelju članka 41. nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da su izvršavanje njihovih nadzornih i istražnih ovlasti te administrativne sankcije i druge administrativne mjere koje izriču učinkoviti i prikladni u skladu s ovom Uredbom. Nadležna tijela koordiniraju svoje djelovanje kako bi izbjegla udvostručavanja i preklapanja u izvršavanju svojih nadzornih i istražnih ovlasti te u izricanju administrativnih sankcija i drugih administrativnih mjera u prekograničnim slučajevima.

[46] Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Članak 43.
Pravo na žalbu

Države članice osiguravaju da su odluke donesene na temelju ove Uredbe propisno obrazložene i da se na njih može podnijeti žalba pred sudom.

Članak 44.
Objava odluka

1. Odluku o izricanju administrativne sankcije ili druge administrativne mjere zbog povrede ove Uredbe nadležna tijela objavljuju na svojim službenim internetskim stranicama odmah nakon što se osobu na koju se odluka odnosi obavijesti o toj odluci. Objava uključuje informacije o vrsti i prirodi povrede te identitetu odgovornih osoba. Ta se obveza ne primjenjuje na odluke kojima se izriču mjere istražne prirode.

2. Ako nadležno tijelo, nakon što je za svaki pojedini slučaj procijenilo proporcionalnost objave podataka, zaključi da objava identiteta pravnih subjekata ili identiteta ili osobnih podataka fizičkih osoba nije proporcionalna, ili ako bi takva objava ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili istragu u tijeku, države članice osiguravaju da nadležna tijela poduzmu jedno od sljedećeg:

   (a) odgode objavu odluke o izricanju sankcije ili mjere do trenutka kad razlozi za neobjavljivanje prestanu postojati;

   (b) objave odluku o izricanju sankcije ili mjere na anonimnoj osnovi na način koji je u skladu s nacionalnim pravom, ako se takvom anonimnom objavom djelotvorno štite dotični osobni podaci;

   (c) ne objave odluku o izricanju sankcije ili mjere ako smatraju da mogućnosti iz točaka (a) i (b) nisu dostatne kako bi se osiguralo sljedeće:

      i. neugrožavanje stabilnosti financijskih tržišta;

      ii. proporcionalnost objave takvih odluka u odnosu na mjere koje se smatraju mjerama blaže naravi.

   U slučaju odluke o objavi sankcije ili mjere na anonimnoj osnovi u skladu s točkom (b) prvog podstavka, objava relevantnih podataka može se odgoditi za razumno razdoblje ako se predviđa da će u tom razdoblju razlozi za anonimnu objavu prestati postojati.

3. Ako je na odluku o izricanju sankcije ili mjere podnesena žalba pred relevantnim pravosudnim ili drugim tijelima, nadležna tijela na svojim službenim internetskim stranicama odmah objavljuju te informacije i sve naknadne informacije o ishodu takve žalbe. Povrh toga, objavljuje se i svaka odluka kojom je poništena prethodna odluka o izricanju sankcije ili mjere.

4. Nadležna tijela osiguravaju da su sve informacije objavljene u skladu s ovim člankom dostupne na njihovim službenim internetskim stranicama najmanje pet godina od objave. Osobni podaci sadržani u objavi ostaju na službenim internetskim stranicama nadležnog tijela samo onoliko dugo koliko je potrebno u skladu s važećim pravilima o zaštiti podataka.

Članak 45.

Izvještavanje ESMA-e o sankcijama

1. Nadležno tijelo svake godine dostavlja ESMA-i zbirne informacije o svim administrativnim sankcijama i drugim administrativnim mjerama izrečenima na temelju članka 41. ESMA te informacije objavljuje u svojem godišnjem izvještaju.

   Ako su države članice, u skladu s člankom 41. stavkom 3., propisale kaznene sankcije za povrede odredaba iz tog stavka, njihova nadležna tijela dostavljaju ESMA-i jednom godišnje anonimizirane i zbirne podatke o svim poduzetim kaznenim istragama i izrečenim kaznenim sankcijama. ESMA u godišnjem izvještaju objavljuje podatke o izrečenim kaznenim sankcijama.

2. Ako nadležno tijelo javno objavi administrativne sankcije, druge administrativne mjere ili kaznene sankcije, istodobno o njima izvještava ESMA-u.

3. Nadležna tijela obavještavaju ESMA-u o svim izrečenim administrativnim sankcijama ili drugim administrativnim mjerama koje nisu objavljene u skladu s člankom 44. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (c), uključujući svaku s njima povezanu žalbu te njezin ishod. Države članice osiguravaju da nadležna tijela dobiju informacije i pravomoćnu presudu za svaku izrečenu kaznenu sankciju i da te informacije dostave ESMA-i. ESMA vodi središnju bazu podataka o priopćenim joj sankcijama isključivo u svrhu razmjene informacija među nadležnim tijelima. Ta baza podataka dostupna je samo nadležnim tijelima i ažurira se na temelju informacija koje dostave ta tijela.

Poglavlje 2.
ESMA

Članak 46.

Izvršavanje ovlasti iz članaka 47., 48. i 49.

Ovlasti dodijeljene ESMA-i, bilo kojem dužnosniku ESMA-e ili bilo kojoj drugoj osobi koju ESMA ovlasti na temelju članaka 47., 48. i 49. ne upotrebljavaju se za zahtijevanje otkrivanja informacija ili dokumenata koji podliježu obvezi čuvanja odvjetničke tajne.

Članak 47.

Zahtjevi za dostavu informacija

1. ESMA može jednostavnim zahtjevom ili odlukom zatražiti od sljedećih osoba da joj dostave sve informacije koje su joj potrebne za obavljanje njezinih dužnosti u skladu s ovom Uredbom:

   (a) osobe koje stvarno obavljaju poslove vanjskog ocjenjivača;

   (b) članovi nadzornog, upravljačkog ili upravnog tijela vanjskog ocjenjivača;

   (c) članovi višeg rukovodstva vanjskog ocjenjivača;

   (d) svaka osoba koja izravno sudjeluje u aktivnostima ocjenjivanja koje provodi vanjski ocjenjivač;

   (e) pravni predstavnici i zaposlenici subjekata kojima je vanjski ocjenjivač eksternalizirao određene funkcije u skladu s člankom 25.;

   (f) osobe koje su na neki drugi način blisko i bitno povezane s upravljanjem vanjskim ocjenjivačem;

(g) svaka osoba koja djeluje kao vanjski ocjenjivač ili se lažno predstavlja kao vanjski ocjenjivač iako nije registrirana kao vanjski ocjenjivač i svaka osoba koja za takvu osobu obavlja bilo koju od funkcija iz točaka od (a) do (f).

2. Prilikom slanja jednostavnog zahtjeva za informacije u skladu sa stavkom 1., ESMA:

(a) upućuje na ovaj članak kao pravnu osnovu tog zahtjeva;

(b) navodi svrhu zahtjeva;

(c) navodi koje se informacije zahtijevaju;

(d) određuje rok za dostavu informacija;

(e) obavještava osobu od koje se informacije zahtijevaju da ih nije obvezna dostaviti, ali ako dobrovoljno odgovori na zahtjev, dostavljene informacije ne smiju biti netočne ili obmanjujuće;

(f) navodi novčanu kaznu koja se može izreći na temelju članka 52. ako odgovori na postavljena pitanja budu netočni ili obmanjujući.

3. Kad odlukom zahtijeva da joj se dostave informacije u skladu sa stavkom 1., ESMA:

(a) upućuje na ovaj članak kao pravnu osnovu tog zahtjeva;

(b) navodi svrhu zahtjeva;

(c) navodi koje se informacije zahtijevaju;

(d) određuje rok za dostavu informacija;

(e) navodi periodične penale predviđene člankom 53. ako dostavljene tražene informacije budu nepotpune;

(f) navodi novčanu kaznu predviđenu člankom 52. ako odgovori na postavljena pitanja budu netočni ili obmanjujući;

(g) navodi pravo na podnošenje žalbe na odluku Odboru za žalbe u skladu s člancima 58. i 59. Uredbe (EU) br. 1095/2010 i pravo na preispitivanje te odluke u postupku pred Sudom Europske unije u skladu s člancima 60. i 61. te uredbe.

4. Osobe iz stavka 1. ili njihovi predstavnici te, u slučaju pravnih osoba ili udruženja bez pravne osobnosti, osobe koje su ih na temelju zakona ili njihova statuta ovlaštene zastupati, dostavljaju tražene informacije. Propisno ovlašteni odvjetnici mogu dostaviti informacije u ime svojih stranaka. Stranke u cijelosti odgovaraju za to da su informacije potpune, točne i da nisu obmanjujuće.

5. ESMA bez odgode šalje presliku jednostavnog zahtjeva ili svoje odluke nadležnom tijelu države članice u kojoj osobe iz stavka 1. na koje se odnosi zahtjev za informacije imaju domicil ili poslovni nastan.

Članak 48.
Opće istrage

1. Za potrebe obavljanja svojih zadaća iz ove Uredbe ESMA može provoditi potrebne istrage osoba iz članka 47. stavka 1. U tu svrhu dužnosnici i ostale osobe koje ESMA ovlasti mogu:

(a) ispitati svu evidenciju, podatke, postupke i sve ostale materijale važne za obavljanje svojih zadaća, neovisno o tome na kojem su mediju pohranjeni;

(b) izraditi ili pribaviti ovjerene preslike ili izvatke iz te evidencije, podataka, postupaka i ostalih materijala;

(c) pozvati i zatražiti od osoba iz članka 47. stavka 1. ili njihovih predstavnika ili osoblja usmena ili pisana objašnjenja o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na predmet i svrhu nadzora te zabilježiti njihove odgovore;

(d) obaviti razgovor sa svakom drugom fizičkom ili pravnom osobom koja pristane na razgovor s ciljem prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage;

(e) zatražiti evidenciju telefonskih razgovora i prometa podataka.

2. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje ESMA ovlasti za potrebe istraga iz stavka 1. izvršavaju svoje ovlasti uz predočenje pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha istrage. U tom se ovlaštenju navode i periodični penali predviđeni člankom 53. ako se tražena evidencija, podaci, postupci ili drugi materijali ili odgovori na pitanja postavljena osobama iz članka 47. stavka 1. ne dostave ili se dostave u nepotpunom obliku te novčane kazne predviđene člankom 52. ako odgovori na pitanja postavljena osobama iz članka 47. stavka 1. budu netočni ili obmanjujući.

3. Osobe iz članka 47. stavka 1. dužne su se podvrgnuti istragama koje se provode na temelju ESMA-ine odluke. U odluci se navode predmet i svrha istrage, periodični penali predviđeni člankom 53., pravni lijekovi dostupni u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 te pravo na pokretanje postupka pred Sudom Europske unije radi preispitivanja odluke.

4. Pravodobno prije istrage ESMA obavještava nadležno nadzorno tijelo države članice iz članka 36. u kojoj se treba provesti istraga o istrazi i o identitetu ovlaštenih osoba. Na ESMA-in zahtjev dužnosnici tog nadležnog tijela pomažu tim ovlaštenim osobama u obavljanju njihovih zadaća. Dužnosnici nadležnog tijela mogu na zahtjev prisustvovati istragama.

5. Ako je u skladu s nacionalnim propisima nadležnom tijelu potrebno odobrenje pravosudnog tijela kako bi zatražilo evidenciju telefonskih razgovora ili prometa podataka iz stavka 1. točke (e), zahtjev za takvo odobrenje podnosi i ESMA. ESMA može podnijeti zahtjev za takvo odobrenje i kao mjeru predostrožnosti.

6. Kad je podnesen zahtjev za odobrenje iz stavka 5., nacionalno pravosudno tijelo ispituje autentičnost ESMA-ine odluke i provjerava jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet istraga. Pri provjeri proporcionalnosti prisilnih mjera, nacionalno pravosudno tijelo može od ESMA-e zatražiti detaljna pojašnjenja, posebno o razlozima za ESMA-inu sumnju na povredu ove Uredbe, ozbiljnosti povrede na koju se sumnja i načinu na koji je u povredi sudjelovala osoba koja je predmet prisilnih mjera. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne preispituje potrebu za provođenjem istrage niti zahtijeva informacije iz ESMA-ina spisa. Zakonitost ESMA-ine odluke preispituje samo Sud u postupku utvrđenom u članku 61. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 49.
Izravni nadzor

1. Za potrebe obavljanja zadaća iz ove Uredbe ESMA može provoditi sve potrebne izravne nadzore u svim poslovnim prostorima, na zemljištu ili nekretninama pravnih

osoba iz članka 47. stavka 1. Ako je to nužno radi ispravne provedbe i učinkovitosti nadzora, ESMA izravni nadzor može provesti bez prethodne najave.

2. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje je ESMA ovlastila za provođenje izravnog nadzora mogu ući u sve poslovne prostore, na zemljište ili u nekretnine pravnih osoba na koje se odnosi odluka o istrazi koju je donijela ESMA i imaju sve ovlasti iz članka 48. stavka 1. Ovlašteni su i za pečaćenje svih poslovnih prostora, imovine, knjiga ili evidencija tijekom nadzora i u mjeri u kojoj je to potrebno za obavljanje nadzora.

3. ESMA pravodobno prije nadzora šalje obavijest o nadzoru nadležnom tijelu države članice u kojoj će nadzor provesti. Nadzor u skladu s ovim člankom provodi se ako relevantno tijelo potvrdi da mu se ne protivi.

4. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje je ESMA ovlastila za provođenje izravnog nadzora izvršavaju svoje ovlasti po predočenju pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha nadzora te periodični penali predviđeni člankom 53. ako se dotične osobe ne podvrgnu nadzoru. Pravodobno prije nadzora ESMA šalje obavijest o nadzoru nadležnom tijelu države članice u kojoj treba provesti nadzor.

5. Osobe iz članka 47. stavka 1. podvrgavaju se izravnom nadzoru naloženom ESMA-inom odlukom. U odluci se navode predmet i svrha nadzora, datum njegova početka te periodični penali predviđeni člankom 53., pravni lijekovi dostupni u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 te pravo na pokretanje postupka pred Sudom Europske unije radi preispitivanja odluke. ESMA donosi takve odluke nakon savjetovanja s nadležnim tijelom države članice u kojoj treba provesti nadzor.

6. Dužnosnici nadležnog tijela države članice u kojoj treba provesti nadzor, kao i osobe koje je ovlastilo ili imenovalo nadležno tijelo države članice u kojoj treba provesti nadzor, na ESMA-in zahtjev aktivno pomažu dužnosnicima ESMA-e i drugim osobama koje je ovlastila ESMA. U tu svrhu imaju ovlasti navedene u stavku 2. Dužnosnici tog nadležnog tijela mogu na zahtjev i prisustvovati izravnom nadzoru.

7. Osim toga, ESMA može zatražiti od nadležnih tijela da u njezino ime provedu određene istražne radnje i izravne nadzore predviđene ovim člankom i člankom 48. stavkom 1. U tu svrhu ovlasti nadležnih tijela jednake su ESMA-inim ovlastima iz ovog članka i članka 48. stavka 1.

8. Kad dužnosnici ESMA-e i ostale osobe u pratnji koje je ovlastila ESMA utvrde da se osoba protivi nadzoru naloženom na temelju ovog članka, nadležno tijelo predmetne države članice pruža im potrebnu pomoć te, prema potrebi, traži pomoć policije ili jednakovrijednog tijela kaznenog progona kako bi im se omogućilo provođenje izravnog nadzora.

9. Ako je u skladu s mjerodavnim nacionalnim propisima za provođenje izravnog nadzora iz stavka 1. ili za pružanje pomoći iz stavka 8. potrebno odobrenje pravosudnog tijela, ESMA podnosi zahtjev za takvo odobrenje. ESMA može podnijeti zahtjev za takvo odobrenje i kao mjeru predostrožnosti.

10. Kad je podnesen zahtjev za odobrenje iz stavka 9., nacionalno pravosudno tijelo ispituje autentičnost ESMA-ine odluke i provjerava jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet istraga. Pri provjeri proporcionalnosti prisilnih mjera, nacionalno pravosudno tijelo može od ESMA-e zatražiti detaljna pojašnjenja. Takav zahtjev za detaljna objašnjenja može se posebno odnositi na razloge za ESMA-inu sumnju na povredu ove Uredbe, ozbiljnost povrede na koju se sumnja i način na koji je u povredi sudjelovala osoba koja je predmet

prisilnih mjera. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne preispituje potrebu za provođenjem istrage niti zahtijeva informacije iz ESMA-ina spisa. Zakonitost ESMA-ine odluke preispituje samo Sud u postupku utvrđenom u članku 61. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 50.
Razmjena informacija

1. Nadležna tijela iz članka 36., ESMA i druga mjerodavna tijela bez nepotrebne odgode međusobno razmjenjuju informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća.

2. Nadležna tijela iz članka 36., ESMA, druga mjerodavna tijela i druga tijela ili fizičke i pravne osobe koje pri obavljanju svojih zadaća u skladu s ovom Uredbom primaju povjerljive informacije koriste se tim informacijama samo pri obavljanju tih zadaća.

Članak 51.
Nadzorne mjere ESMA-e

1. Ako u skladu s člankom 55. stavkom 8. utvrdi da je osoba počinila neku od povreda navedenih u članku 52. stavku 2., ESMA poduzima jednu ili više od sljedećih mjera:

   (a) oduzima registraciju vanjskom ocjenjivaču;

   (b) oduzima priznanje vanjskog ocjenjivača koji se nalazi u trećoj zemlji;

   (c) privremeno zabranjuje vanjskom ocjenjivaču obavljanje djelatnosti iz ove Uredbe u cijeloj Uniji, do prestanka povrede;

   (d) donosi odluku kojom se od osobe zahtijeva da prestane s povredom;

   (e) donosi odluku o izricanju novčanih kazni na temelju članka 52.;

   (f) donosi odluku o izricanju periodičnih penala na temelju članka 53.;

   (g) objavljuje javnu obavijest.

2. ESMA oduzima registraciju ili priznanje vanjskog ocjenjivača u sljedećim okolnostima:

   (a) vanjski se ocjenjivač izričito odrekao registracije ili priznanja ili se nije koristio registracijom ili priznanjem u roku od 36 mjeseci nakon odobravanja te registracije odnosno priznanja;

   (b) vanjski ocjenjivač ishodio je registraciju ili priznanje na temelju lažnih izjava ili na drugi nepropisan način;

   (c) vanjski ocjenjivač više ne ispunjava uvjete pod kojima je registriran odnosno priznat.

   Ako ESMA vanjskom ocjenjivaču oduzme registraciju ili priznanje, to u potpunosti obrazlaže u svojoj odluci. Povlačenje odmah proizvodi učinke.

3. Pri donošenju odluka iz stavka 1. ESMA uzima u obzir prirodu i ozbiljnost povrede, vodeći računa o sljedećim kriterijima:

   (a) trajanje i učestalost povrede;

   (b) je li povreda prouzročila ili olakšala financijsko kazneno djelo ili se na neki drugi način može povezati s takvim djelom;

   (c) je li povreda počinjena namjerno ili iz nemara;

(d) stupanj odgovornosti osobe odgovorne za povredu;

(e) financijska snaga osobe odgovorne za povredu, na koju upućuje ukupni prihod odgovorne pravne osobe ili godišnji dohodak i neto imovina odgovorne fizičke osobe;

(f) učinak povrede na interese malih ulagatelja;

(g) značaj dobiti koju je osoba odgovorna za povredu ostvarila i gubitaka koje je izbjegla ili gubitaka koje su zbog povrede pretrpjele treće strane, ako ih je moguće utvrditi;

(h) razina suradnje osobe odgovorne za povredu s nadležnim tijelom, ne dovodeći u pitanje potrebu da se osigura povrat ostvarene dobiti ili izbjegnutog gubitka te osobe;

(i) prethodne povrede koje je počinila osoba odgovorna za povredu;

(j) mjere koje je osoba odgovorna za povredu poduzela nakon povrede kako bi spriječila njezino ponavljanje.

4. ESMA bez nepotrebne odgode obavještava osobu odgovornu za povredu o svim mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 1. i priopćuje ih nadležnim tijelima država članica i Komisiji. ESMA objavljuje sve takve mjere na svojim internetskim stranicama u roku od 10 radnih dana od njihova poduzimanja.

Objava iz prvog podstavka obuhvaća sljedeće:

(a) izjavu kojom se potvrđuje pravo osobe odgovorne za povredu na podnošenje žalbe na odluku;

(b) ovisno o slučaju, izjavu kojom se potvrđuje da je podnesena žalba i da takva žalba nema suspenzivni učinak;

(c) izjavu kojom se potvrđuje da ESMA-in Odbor za žalbe može suspendirati primjenu osporavane odluke u skladu s člankom 60. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 52.
Novčane kazne

1. Ako u skladu s člankom 55. stavkom 8. utvrdi da su vanjski ocjenjivač i osobe iz članka 47. stavka 1. namjerno ili iz nemara počinili jednu ili više od povreda navedenih u stavku 2., ESMA donosi odluku o izricanju novčane kazne u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

Smatra se da je povreda počinjena namjerno ako ESMA na temelju objektivnih čimbenika utvrdi da je osoba djelovala s namjerom počinjenja povrede.

2. Povrede na koje se upućuje u stavku 1. jesu sljedeće:

(a) nepoštovanje članaka od 18. do 30.;

(b) davanje lažnih izjava pri podnošenju zahtjeva za registraciju kao vanjski ocjenjivač ili korištenje drugim nepropisnim načinima dobivanja takve registracije;

(c) nedostavljanje informacija zatraženih odlukom na temelju članka 47. ili dostavljanje netočnih ili obmanjujućih informacija kao odgovor na jednostavni zahtjev za informacije ili odluku;

(d) ometanje istrage ili odbijanje suradnje u istrazi koja se provodi na temelju članka 48. stavka 1. točke (a), (b), (c) ili (e);

(e) nepoštovanje članka 49. nedostavljanjem objašnjenja činjenica ili dokumenata koji se odnose na predmet i svrhu nadzora ili davanjem netočnog ili obmanjujućeg objašnjenja;

(f) obavljanje djelatnosti vanjskih ocjenjivača ili lažno predstavljanje kao vanjski ocjenjivač bez ishođenja registracije vanjskog ocjenjivača.

3. Minimalna novčana kazna iz stavka 1. iznosi 20 000 EUR. Maksimalni je iznos 200 000 EUR.

Kad utvrđuje iznos novčane kazne na temelju stavka 1., ESMA uzima u obzir kriterije iz članka 51. stavka 3.

4. Ako je pravna osoba povredom izravno ili neizravno ostvarila financijsku korist, iznos novčane kazne barem je jednak toj financijskoj koristi.

5. Ako je radnjom ili propustom počinjeno više povreda, primjenjuje se samo novčana kazna za povredu za koju je predviđena najviša novčana kazna.

Članak 53.

Periodični penali

1. ESMA odlukom izriče periodične penale kako bi primorala:

(a) osobu da prestane s povredom, u skladu s odlukom donesenom na temelju članka 52. stavka 1. točke (c);

(b) osobu iz članka 47. stavka 1.:

i. da dostavi potpune informacije zatražene odlukom na temelju članka 47.:

ii. da se podvrgne istrazi i posebno da dostavi potpunu evidenciju, podatke, informacije o postupcima ili ostale potrebne materijale te da dopuni i ispravi ostale informacije dostavljene tijekom istrage pokrenute odlukom na temelju članka 48.;

iii. da se podvrgne izravnom nadzoru naloženom odlukom donesenom na temelju članka 49.

2. Periodični penal izriče se za svaki dan kašnjenja.

3. Periodični penali iznose 3 % prosječnog dnevnog prihoda u prethodnoj poslovnoj godini, ili, u slučaju fizičkih osoba, 2 % prosječnog dnevnog dohotka u prethodnoj kalendarskoj godini. Iznos se izračunava od datuma navedenog u odluci kojom se izriče periodični penal.

4. Periodični penal izriče se za razdoblje od najviše šest mjeseci nakon obavijesti o odluci ESMA-e. Nakon isteka tog razdoblja ESMA preispituje mjeru.

Članak 54.

Objava, priroda, izvršenje i namjena novčanih kazni i periodičnih penala

1. ESMA javno objavljuje sve novčane kazne i periodične penale izrečene na temelju članaka 52. i 53., osim ako bi takva objava ozbiljno ugrozila financijska tržišta ili uključenim stranama prouzročila neproporcionalnu štetu. Takva objava ne smije sadržavati osobne podatke u smislu Uredbe (EZ) br. 45/2001.

2. Novčane kazne i periodični penali izrečeni na temelju članaka 52. i 53. administrativne su prirode.

3. Ako odluči da neće izreći novčane kazne ili periodične penale, ESMA o tome obavještava Europski parlament, Vijeće, Komisiju i nadležna tijela dotične države članice te obrazlaže svoju odluku.

4. Novčane kazne i periodični penali izrečeni na temelju članaka 52. i 53. izvršivi su.

   Pri izvršenju novčanih kazni i periodičnih penala ESMA primjenjuje pravila građanskog postupka koja su na snazi u državi članici ili trećoj zemlji u kojoj se izvršenje provodi.

5. Iznosi novčanih kazni i periodičnih penala prihod su općeg proračuna Europske unije.

Članak 55.

Postupovna pravila za poduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni

1. Ako pri obavljanju svojih dužnosti u skladu s ovom Uredbom utvrdi ozbiljne naznake mogućeg postojanja činjenica koje bi mogle upućivati na jednu od povreda iz članka 52. stavka 2., ESMA interno imenuje neovisnog istražnog službenika koji provodi istragu o tom predmetu. Istražni službenik ne smije biti osoba koja sudjeluje ili je sudjelovala u izravnom ili neizravnom nadzoru ili postupku registracije vanjskog ocjenjivača te je dužan obnašati svoje funkcije neovisno od Odbora nadzornih tijela ESMA-e.

2. Istražni službenik istražuje navodne povrede, uzimajući u obzir eventualne primjedbe koje su dostavile osobe koje su predmet istrage, te potpun spis sa svojim nalazima dostavlja Odboru nadzornih tijela ESMA-e.

3. Za potrebe obavljanja svojih zadaća istražni službenik ovlašten je zahtijevati informacije u skladu s člankom 47. i provoditi istrage i izravni nadzor u skladu s člancima 48. i 49. Istražni službenik primjenjuje te ovlasti u skladu s člankom 46.

4. Prilikom obavljanja svojih zadaća, istražni službenik ima pristup svim dokumentima i informacijama koje je ESMA prikupila tijekom svojih nadzornih aktivnosti.

5. Po dovršenju istrage, a prije nego spis s nalazima dostavi Odboru nadzornih tijela ESMA-e, istražni službenik osobama koje su predmet istrage daje priliku da budu saslušane o pitanjima koja se istražuju. Istražni službenik temelji svoje nalaze samo na činjenicama o kojima su se osobe koje su predmet istrage imale priliku očitovati.

6. Tijekom istraga koje se provode na temelju ovog članka u potpunosti se poštuje pravo dotičnih osoba na obranu.

7. Nakon što dostavi spis sa svojim nalazima Odboru nadzornih tijela ESMA-e, istražni službenik o tome obavještava osobe koje su predmet istrage. Osobe koje su predmet istrage imaju pravo pristupa spisu, pri čemu se mora uvažavati legitimni interes drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo na pristup spisu ne primjenjuje se na povjerljive informacije koje utječu na treće strane.

8. Na temelju spisa s nalazima istražnog službenika i nakon saslušanja osoba koje su to zatražile u skladu s člankom 56., ESMA utvrđuje jesu li osobe koje su predmet istrage počinile jednu ili više povreda iz članka 52. stavka 2. te ako jesu, poduzima nadzornu mjeru u skladu s člankom 51. i izriče novčanu kaznu u skladu s člankom 52.

9. Istražni službenik ne sudjeluje u raspravama Odbora nadzornih tijela ESMA-e i ni na koji se drugi način ne upliće u postupak odlučivanja Odbora nadzornih tijela ESMA-e.

10. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 60. do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon datuma stupanja na snagu*] kojima se pobliže određuje postupak izvršenja ovlasti za izricanje novčane kazne ili periodičnog penala, uključujući odredbe o pravu na obranu, vremenskom važenju propisa te o naplati novčane kazne ili periodičnog penala, kao i detaljna pravila o rokovima zastare za izricanje i izvršenje novčanih kazni.

11. Ako pri obavljanju svojih dužnosti na temelju ove Uredbe ESMA utvrdi ozbiljne naznake mogućeg postojanja činjenica koje bi mogle upućivati na kazneno djelo, ESMA te predmete upućuje relevantnim nacionalnim tijelima radi kaznenog progona. Nadalje, ESMA ne izriče novčane kazne ili periodične penale u slučaju prethodne pravomoćne oslobađajuće ili osuđujuće presude donesene u kaznenom postupku na temelju identičnih ili u bitnome istih činjenica koja prema nacionalnom pravu ima snagu presuđene stvari.

Članak 56.

Saslušanje osoba koje su predmet postupka

1. Prije donošenja odluke na temelju članaka od 51. do 53. ESMA omogućuje osobama koje su predmet postupka da se očituju o njezinim nalazima. ESMA svoje odluke temelji samo na nalazima o kojima su se osobe koje su predmet postupka imale priliku očitovati.

2. Prvi se podstavak ne primjenjuje ako je potrebno poduzeti hitne mjere na temelju članka 51. kako bi se spriječila znatna i neposredna šteta za financijski sustav. ESMA u tom slučaju može donijeti privremenu odluku i dužna je dotičnim osobama dati priliku da ih se sasluša u najkraćem mogućem roku nakon donošenja odluke.

3. Tijekom postupka u potpunosti se poštuje pravo na obranu osoba koje su predmet postupka. Te osobe imaju pravo pristupa ESMA-inu spisu, pri čemu se mora uvažavati legitimni interes drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo pristupa spisu ne obuhvaća povjerljive informacije ili interne pripremne dokumente ESMA-e.

Članak 57.

Postupak preispitivanja pred Sudom Europske unije

Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost za preispitivanje ESMA-inih odluka o izricanju novčane kazne ili periodičnog penala. Sud može poništiti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Članak 58.

Naknade za registraciju, priznavanje i nadzor

1. ESMA vanjskim ocjenjivačima zaračunava troškove koji se odnose na njihovu registraciju, priznavanje i nadzor te sve troškove koji bi mogli nastati pri obavljanju zadaća u skladu s ovom Uredbom.

2. Naknade koje ESMA zaračuna vanjskom ocjenjivaču koji podnosi zahtjev ili registriranom odnosno priznatom vanjskom ocjenjivaču pokrivaju sve ESMA-ine

administrativne troškove povezane s aktivnostima koje se odnose na tog podnositelja zahtjeva ili vanjskog ocjenjivača. Naknada je proporcionalna prihodu dotičnog vanjskog ocjenjivača.

3. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 60. do [*Ured za publikacije: uneseni datum treba biti 12 mjeseci nakon stupanja na snagu*] kojima se određuju vrsta naknada, slučajevi u kojima se zaračunavaju, iznosi naknada i način njihova plaćanja.

Članak 59.

ESMA-in registar vanjskih ocjenjivača i vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja

1. ESMA na svojim internetskim stranicama vodi javno dostupan registar s popisom:

   (a) svih vanjskih ocjenjivača registriranih u skladu s člankom 15.;

   (b) vanjskih ocjenjivača kojima je u skladu s člankom 51. privremeno zabranjeno obavljanje djelatnosti;

   (c) vanjskih ocjenjivača kojima je u skladu s člankom 51. oduzeta registracija;

   (d) vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja kojima je u skladu s člankom 31. dopušteno pružanje usluga u Uniji;

   (e) vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja priznatih u skladu s člankom 34.;

   (f) vanjskih ocjenjivača registriranih u skladu s člankom 15. koji u skladu s člankom 35. potvrđuju usluge vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja;

   (g) vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja čija je registracija oduzeta i koji više ne koriste prava iz članka 31. ako Komisija u skladu s člankom 32. donese odluku o povlačenju u odnosu na tu treću zemlju;

   (h) vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja čije je priznanje suspendirano ili oduzeto i vanjskih ocjenjivača registriranih u skladu s člankom 15. koji više ne potvrđuju usluge vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja.

2. U registru se navode podaci za kontakt vanjskih ocjenjivača, njihove internetske stranice i datumi od kojih odluke koje je ESMA donijela u vezi s tim vanjskim ocjenjivačima proizvode učinke.

3. U pogledu vanjskih ocjenjivača iz trećih zemalja registar sadržava i informacije o uslugama koje mogu pružati te podatke za kontakt nadležnog tijela odgovornog za njihov nadzor u trećoj zemlji.

Glava V.
Delegirani akti

Članak 60.
Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 55. stavka 10., o postupovnim pravilima za poduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni, te članka 58. stavka 3., o naknadama za registraciju, priznavanje i nadzor, dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme s početkom od [*Ured za publikacije: unijeti datum stupanja na snagu*].

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku može opozvati delegiranje ovlasti iz članka o postupovnim pravilima za poduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni te članka o naknadama za registraciju, priznavanje i nadzor. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u toj odluci. Opoziv ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka o postupovnim pravilima za poduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni i članka o naknadama za registraciju, priznavanje i nadzor stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od [dva mjeseca] otkad im je taj akt priopćen na njega ne podnesu prigovor ili ako prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da neće podnijeti prigovor. Taj se rok produljuje za [dva mjeseca] na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 61.
Postupak odbora

Komisiji pomaže Europski odbor za vrijednosne papire osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ[47]. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[48].

Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

[47] 2001/528/EZ: Odluka Komisije od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire.

[48] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije.

Glava VI.
Završne odredbe

Članak 62.
Prijelazna odredba

1. Svaki vanjski ocjenjivač koji namjerava pružati usluge u skladu s ovom Uredbom od njezina stupanja na snagu do [SL, uneseni datum treba biti 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] takve usluge počinje pružati tek nakon što o tome obavijesti ESMA-u i nakon što dostavi informacije iz članka 15. stavka 1.

2. Do [SL, uneseni datum treba biti 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] vanjski ocjenjivači iz stavka 1. dužni su ispunjavati zahtjeve iz članaka od 16. do 30., uz iznimku zahtjeva utvrđenih delegiranim aktima iz članka 16. stavka 2., članka 19. stavka 2., članka 20. stavka 3., članka 21. stavka 4., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 3. i članka 25. stavka 7.

3. Nakon [SL, uneseni datum treba biti jedan dan nakon 30 mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe] vanjski ocjenjivači iz stavka 1. pružaju usluge u skladu s ovom Uredbom tek nakon što se registriraju u skladu s člankom 15. i ispunjavaju zahtjeve iz članka 14. te članaka od 16. do 30., kako su nadopunjeni delegiranim aktima iz stavka 2.

4. Nakon [SL, uneseni datum treba biti jedan dan nakon 30 mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe] ESMA ispituje ispunjavaju li vanjski ocjenjivači iz stavka 1. i usluge koje su pružili do [SL, uneseni datum treba biti 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] uvjete utvrđene u ovoj Uredbi.

   Ako smatra da vanjski ocjenjivač ili pružene usluge iz prvog podstavka nisu u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, ESMA poduzima jednu ili više mjera u skladu s člankom 52.

Članak 63.
Prijelazna odredba za vanjske ocjenjivače iz trećih zemalja

1. Svaki vanjski ocjenjivač iz treće zemlje koji namjerava pružati usluge u skladu s ovom Uredbom od njezina stupanja na snagu do [SL, uneseni datum treba biti 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe], takve usluge počinje pružati tek nakon što o tome obavijesti ESMA-u i dostavi informacije iz članka 15. stavka 1.

2. Vanjski ocjenjivači iz trećih zemalja na koje se upućuje u stavku 1.:

   (a) ispunjavaju zahtjeve iz članaka od 16. do 30., uz iznimku zahtjeva utvrđenih delegiranim aktima iz članka 16. stavka 2., članka 19. stavka 2., članka 20. stavka 3., članka 21. stavka 4., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 3. i članka 25. stavka 7.;

   (b) imaju pravnog zastupnika u Uniji koji ispunjava zahtjeve iz članka 34. stavka 3. točaka od (a) do (c).

3. Nakon [SL, uneseni datum treba biti jedan dan nakon 30 mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe] primjenjuju se članci 32., 34. i 35.

4. Nakon [SL, uneseni datum treba biti jedan dan nakon 30 mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe] ESMA ispituje ispunjavaju li vanjski ocjenjivači iz stavka 1. i usluge koje su pružili do [SL, uneseni datum treba biti 30 mjeseci nakon datuma početka primjene ove Uredbe] uvjete utvrđene u ovoj Uredbi.

Ako smatra da vanjski ocjenjivač ili pružene usluge iz prvog podstavka nisu u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, ESMA poduzima jednu ili više mjera u skladu s člankom 52.

Članak 64.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće Za Parlament
Predsjednik Predsjednik